

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Cyrilometodějská teologická fakulta

Katedra křesťanské výchovy

Sociální pedagogika

Zuzana Milisová

Letní tábor pro děti II. stupně základní školy
ve farnosti Staré Město

Bakalářský projekt

Vedoucí práce: Mgr. Helena Pospíšilová, Ph. D.

2011

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tento projekt vypracovala samostatně a uvedla v něm veškeré zdroje, ze kterých jsem při psaní projektu čerpala.

V Olomouci dne 6. 4. 2011

.....

podpis studentky

Na tomto místě bych chtěla poděkovat vedoucí bakalářského projektu Mgr. Heleně Pospíšilové, Ph. D., která mi svými radami a zkušenostmi ochotně pomáhala řešit odborné a organizační problémy projektu. Zvláštní poděkování patří Radimu Zapletalovi, který mi poskytl velké množství cenných informací.

Obsah

ÚVOD	6
1 MĚSTO STARÉ MĚSTO A JEHO NABÍDKA VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT	7
1.1 Město Staré Město	7
1.2 Středisko volného času Klubko Staré Město	7
1.2.1 Charakteristika střediska a jeho cíle	7
1.2.2 Přehled letních táborů střediska Klubko na rok 2010	8
1.3 Centrum ekologické výchovy Žabka	8
1.3.1 Charakteristika zařízení	8
1.3.2 Hlavní činnosti Žabky	9
1.4 Činnost farnosti Staré Město	9
1.5 Charakteristika tábora ve farnosti Staré Město	12
2 PŘÍPRAVA LETNÍHO TÁBORA PRO DĚTI II. STUPNĚ ZŠ VE FARNOSTI STARÉ MĚSTO	13
2.1 Organizace tábora	13
2.1.1 První kroky	13
2.1.2 Místo pobytu	13
2.1.3 Obec Charváty	13
2.1.4 Popis ubytování a okolí	14
2.1.5 Personální zajištění	14
2.1.6 Propagace tábora	16
2.1.7 Přihláška a rozdělení dětí do skupin	16
2.1.8 Význam hry pro rozvoj osobnosti dítěte	17
2.1.9 Program dne pro děti	18
2.1.10 Upomínkové denní předměty	20
2.1.11 Šátky	20
2.1.12 Kronika	20
2.1.13 Scénky	21
2.2 Finanční zabezpečení letního tábora	21
2.2.1 Výdaje	21
2.2.2 Příjmy	22
2.2.3 Sponzor občanské sdružení Sarkander	22
2.2.4 Sponzor město Staré Město	23
2.3 Námět celotáborové hry	23
2.3.1 Uvedení do celotáborové hry a motivace dětí	24

2.3.2	Cíle tábora.....	24
2.3.3	Hodnocení her	24
2.3.4	Řešení nepříznivého počasí	25
3	PRŮBĚH LETNÍHO TÁBORA PRO DĚTI II. STUPNĚ ZŠ VE FARNOSTI STARÉ MĚSTO	26
3.1	Neděle: Den příjezdu do Charvát.....	26
3.1.1	Odjezd ze Starého Města	26
3.1.2	Ubytování, základní informace, seznamovací hry	26
3.2	Pondělí: Pravěk.....	27
3.2.1	Hra na rozdělení do skupin	27
3.2.2	Název skupinky, vytvoření pokřiku a hodin	28
3.2.3	Odpolední hra I. - Postav pravěké obydli	28
3.2.4	Odpolední hra II. - Lov mamutů	29
3.3	Úterý: Egypt	29
3.3.1	Dopolední hra – Ven z pyramidy	30
3.3.2	Odpolední hra I. - Studny	30
3.3.3	Odpolední hra II. - Šifra	31
3.3.4	Noční hra	32
3.4	Středa: Středověk	33
3.4.1	Celodenní výlet	33
3.5	Čtvrtek: Divoký západ	34
3.5.1	Dopolední hra - Ponny express	34
3.5.2	Odpolední hra I. – Obstarání jídla.....	35
3.5.3	Odpolední hra II. – Pašování alkoholu	36
3.6	Pátek: Objevení Ameriky.....	36
3.6.1	Dopolední hra - Šátky.....	37
3.6.2	Krátký výlet	38
3.6.3	Odpolední hra II. – Výměna předmětů.....	38
3.7	Sobota: Průlet časovými pásmy.....	39
3.8	Neděle: Odjezd z Charvát	42
	ZÁVĚR.....	43
	BIBLIOGRAFIE	44
	SEZNAM PŘÍLOH.....	46

ÚVOD

Volný čas – součást života každého dítěte i dospělého člověka. Zejména před obdobím letních prázdnin se hemží webové stránky a vývěsky nabídkami tradičních i netradičních dětských táborů. Tyto pobyty patří k nejpěknějším zážitkům z prázdnin a „pro mnoho dětí je letní dětský tábor tou nejkrásnější dobou v celém roce. Jsou to chvíle, kdy se svými kamarády zažívají dobrodružství, hrají hry, soutěží a oči mají plné táborové romantiky.“¹ Jsou to chvíle, které zůstávají ve vzpomínkách do konce života.

Již jako dítě jsem vyhledávala a každoročně ráda navštěvovala křesťanský tábor ve farnosti Staré Město. Tehdy mě fascinovalo obrovské nadšení vedoucích a práce těchto dobrovolníků s dětmi. V patnácti letech jsem dostala nabídku pohlédnout na tábor ze strany instruktora a podílet se na jeho samotné přípravě. Motivací k výběru tohoto tématu projektu byly dlouholeté zkušenosti a touha po vytvoření námětu, který se doposud v celotáborové hře neobjevil.

První část bakalářského projektu podává základní informace o nabídce volnočasových aktivit ve Starém Městě a vyjmenovává činnosti, které mohou děti i dospělí ve farnosti Staré Město navštěvovat. Kapitola končí popisem odlišností tohoto tábora od ostatních táborů pořádaných městem Staré Město.

Druhá část se zabývá vším, co uskutečnění tábora předchází. Mezi důležitá kritéria jsme zahrnuli organizační záležitosti – termín a místo konání, personální zajištění, téma celotáborové hry. Neoddělitelnou součástí organizace je finanční zabezpečení a odhad předpokládaných nákladů. Podrobněji popisujeme také celotáborové téma.

Třetí a nejpodstatnější část je věnována samotnému průběhu celotáborové hry. Tábor je rozepsán po dnech do jednotlivých etap. Realizace tohoto projektu proběhne v roce 2011. Závěr zhodnocuje hlavní mezníky projektu.

Cílem projektu je vytvoření návrhu tábora na sedm dnů pro děti druhého stupně základní školy, přednostně pro děti z farnosti Staré Město a blízkých vesnic, ve kterých nabídku účasti na křesťanském táboře postrádáme. Vytvoření návrhu předchází analýza informací o městě Staré Město. Projekt tábora má zároveň sloužit jako podklad ostatním organizacím, které pořádají tábory.

¹ POLÁČEK, P. a kol. *Hlavní vedoucí dětských táborů*. Praha: ČASPV 2007. s. 3. ISBN 80-86586-19-7.

1 MĚSTO STARÉ MĚSTO A JEHO NABÍDKA VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT

1.1 Město Staré Město

Staré Město sousedí s Uherským Hradištěm. Obě města se nachází ve Zlínském kraji. „Součástí Uherského Hradiště bylo Staré Město v letech 1943 – 1945, potom v letech 1949 – 1954 a nakonec od roku 1971 do 26. listopadu 1990, kdy bylo v Uherském Hradišti rozhodnuto o osamostatnění Starého Města. Od 1. ledna 1991 se stalo Staré Město samostatnou obcí a od 1. ledna 1996 byl změněn název obce na Staré Město bez přívlastku „u Uherského Hradiště“. Městem bylo Staré Město vyhlášeno 1. listopadu 1997.“²

Počet obyvatel dle posledních informací dosahuje čísla 6 845³. Volnočasovým aktivitám se věnují především dvě organizace – Středisko volného času Klubko a Centrum ekologické výchovy Žabka.

1.2 Středisko volného času Klubko Staré Město

1.2.1 Charakteristika střediska a jeho cíle

Středisko volného času Klubko patří mezi příspěvkové organizace a bylo zřízeno 1. 1. 2007. Jedná se o nástupnickou organizaci Domu dětí a mládeže Staré Město. Zájmové vzdělávání dětí, žáků a studentů, pedagogických pracovníků, zákonných zástupců nezletilých účastníků, popřípadě dalších osob, zařazuje středisko volného času Klubko k hlavním cílům činnosti. Středisko nabízí více jak čtyřicet zájmových kroužků. Mezi další a jednu z hlavních činností patří každoroční pořádání letních táborů s rozmanitou tematikou.⁴

² Základní údaje [online]. 2007 [cit. 2011-03-02]. Dostupné z WWW: <www.staremesto.uh.cz>.

³ Srov. LOPATA, Stanislav. *Charakteristika okresu Uherské Hradiště* [online]. 8. 4. 2004 [cit. 2011-03-02]. Dostupné z WWW: <www.hradiste.cz>.

⁴ Srov. *Středisko volného času Klubko Staré Město* [online]. 2007, datum poslední aktualizace této stránky: 12/10/2009 16:05:00 [cit. 2011-01-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.klubkosm.cz/>>.

1.2.2 Přehled letních táborů střediska Klubko na rok 2010

„Přehled letních dětských táborů:

24.07. – 07.08.2010	Drahanská vrchovina - motiv: ‚OSTROV POKLADŮ‘
29.07. – 06.08.2010	Ječmínek Osvětimany - motiv: ‚ŠIFRA MISTRA LEONARDA‘

Přehled letních příměstských táborů:

12.07. – 16.07.2010	SVČ Klubko SM - motiv: ‚MADAGASKAR‘
19.07. – 23.07.2010	SVČ Klubko SM - motiv: ‚20 000 MIL POD MOŘEM‘
19.07. – 23.07.2010	SVČ Klubko SM - motiv: ‚TOY STORY – PŘÍBĚH HRAČEK‘
26.07. – 30.07.2010	SVČ Klubko SM - motiv: ‚SKUBY – DUBY – DU‘
02.08. – 06.08.2010	SVČ Klubko SM - motiv: ‚ORIENTÁLNÍ TANCE‘
09.08. – 13.08.2010	SVČ Klubko SM - motiv: ‚BABYNEC‘
16.08. – 20.08.2010	SVČ Klubko SM - motiv: ‚MÁME RÁDI ZVÍŘATA‘. ⁵

1.3 Centrum ekologické výchovy Žabka

1.3.1 Charakteristika zařízení

Centrum ekologické výchovy Žabka funguje jako odloučené pracoviště střediska volného času Klubko od února roku 1994. Sídlí od 1. 7. 2008 ve Starém Městě. Žabka zastává své místo v systému environmentální výchovy, ale také vzdělávání. Organizace se snaží zlepšovat a rozšiřovat své místo v okresním systému aktivit jak pro veřejnost tak i pro školy a další neziskové organizace v regionu.⁶

⁵ *Tábory střediska volného času Klubko Staré Město v roce 2010* [online]. 2007, Datum poslední aktualizace této stránky: 01/13/2011 18:58:29 [cit. 2011-01-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.klubkosm.cz/>>

⁶ Srov. *Centrum ekologické výchovy Žabka Uherské Hradiště* [online]. 2007, Datum poslední aktualizace této stránky: 11/25/2010 18:56:58 [cit. 2011-01-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.klubkosm.cz/>>.

1.3.2 Hlavní činnosti Žabky

- „Akce pro veřejnost: probíhá formou akcí pro členy kroužků a také veřejnost, různých kurzů, soutěží, turnajů, výletů a zájezdů, atd.
- Prázdninové akce a tábory: tábory a odborná soustředění, jako vyvrcholení celoroční práce kroužků. Také tábory pro děti a mládež s dosud nevyhraněnými zájmy a formou jednorázových akcí.
- Výukové programy pro školy: cílem výukových programů je seznámit děti se základními zákonitostmi a vztahy v přírodě, s problematikou životního prostředí, globálními problémy a trvale udržitelným životem, formou besed, her a diskusí. Při naší práci máme snahu najít rovnováhu mezi intelektem a cílem programu. Z tohoto důvodu používáme jak pedagogické prostředky tak výtvarné a hudební aktivity. Nabízíme programy terénní nebo v místnosti případně na zakázku vyučujícího např. k probíranému učivu. U stálé nabídky je výběr z cca 13 programů v místnosti a cca 5 terénních.
- Odborné akce a semináře: nabízíme pro odbornou i laickou veřejnost v rámci festivalů a konferencí jako např. TSTTT , konference ‚Škola pro život‘ atd.
- Vzdělávání pedagogů: ve spolupráci se Střediskem služeb školám Zlínského kraje v rámci akcí dalšího vzdělávání nabízíme odborné kurzy a exkurze.
- Metodická činnost: pracovníků CEV směrem k ZŠ, MŠ, veřejnosti a jiným organizacím, je uskutečňována formou lektorské činnosti, výukových programů, praktickými instruktážemi a semináři, vzorovými akcemi, kurzy, konzultacemi, exkurzemi apod.“⁷

1.4 Činnost farnosti Staré Město

V této podkapitole se zabýváme možnostmi trávení volného času v rámci činnosti farnosti Staré Město. Opíráme se o informace, které nám formou rozhovoru poskytla Ivana Talašová.

⁷ Centrum ekologické výchovy Žabka Uherské Hradiště [online]. 2007, Datum poslední aktualizace této stránky: 11/25/2010 18:56:58 [cit. 2011-01-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.klubkosm.cz/>>.

- Co můžete povědět bližšího k fungování farnosti Staré Město? Jedná se o živou farnost?

„Staroměstská farnost je živým a hlavně rodinným společenstvím díky místnímu duchovnímu správci, který je velmi otevřený většině nápadů a změn z řad farníků. Tím se farnost stává velmi otevřeným a láskou naplněným společenstvím. Farníci ochotně spolupracují na realizaci farních akcí. Velmi kladně hodnotím to, že spousta aktivit nestojí na samotném knězi, ale že farníci si je berou za své a kněz je zaštiťuje.“

- Je ve farnosti hodně mladých lidí?

„Dětí, mladých a dospívajících se v naší farnosti pohybuje relativně velké množství.“

- Existuje v rámci farnosti dostatek nabídek na využití volného času?

„Farnost Staré Město nabízí velmi široké spektrum využití volného času pro všechny věkové kategorie.“

- Jaké aktivity nabízí farnost dětem, mládeži a dospělým?

„Ve farnosti jsou společenství pro všechny věkové kategorie. Pro předškoláky funguje každou neděli Michálkova školička, kterou vedou maminky dětí. Pro děti je každou neděli animovaná dětská mše svatá, kterou připravuje kněz se staršími dětmi ze společenství mládeže. Pro ministranty jsou pravidelné ministrantské schůzky, kde se připravují a učí na sváteční bohoslužby a mají v nich zahrnuty i sportovní programy, výlety. Pro mládežníky je zde každý pátek společenství mládeže, kde je připraven duchovní i zábavný program. Často vyjíždí na spoustu výletů nebo si organizují vlastní odpoledne či večery - například při táboráku. Z řad místních, ale i přespolních mladých je složena schola MI-KA-EL, která hudebně doprovází sváteční mše svaté, svatební bohoslužby. Funguje i malá schola, která doprovází nedělní dětské mše svaté.

Jednou ročně staroměstská farnost pořádá farní tábory. Jeden je pro mladší školní děti a druhý pro starší školní děti. Náplní je vždy duchovní program nebo tematika se zaměřením na jednotu společenství, fair play, kamarádství, sport, týmovou spolupráci, osvojení si různých věcí, důležitost rozhodování a osamostatnění se. Duchovní víkendové obnovy a rekolekce pro místní i přespolní mládež jsou pořádány dvakrát ročně a jednou

ročně je jednodenní obnova pro celou farnost. Pro matky a otce je zde pravidelné modlitební společenství. Rodiny mají také společenství. Schází se pravidelně co čtrnáct dnů ve svých rodinách - vždy u někoho jiného. Senioři se schází jednou měsíčně a mají svůj duchovní program, například nad Písmem svatým. Funguje zde i společenství františkánských ctitelů tzv. františkánští terciáři. Dalším společenstvím je Cursilo. Všechny společenství a akce ve farnosti se schází buď na faře, v místní orlovně či v rodinách. Pořádáme také jednodenní nárazové akce na staveništi nového kostela – zahajovací školní mše svatá, ukončení putování po památkách, koncerty na podporu stavby, dětský den. Vždy je připraveno občerstvení s grilováním a doprovodným programem hlavně pro děti, ale i dospělé. Farnost pořádá i děkanátní ples. Pro děti pořádáme soutěže spojené s liturgickým rokem o zajímavé a lákavé ceny, ale i pro dospělé byla již uspořádána taková soutěž. Mládežníci připravují různá divadla a scénky pro pobavení, zasmání, ale i k zamyšlení. Zvláště vánoční divadlo, do kterého vždy dají vše. Návštěva Mikuláše je každoročně hojně navštěvována. Velikonoce obzvlášťňuje velkopáteční křížová cesta městem s doprovodným programem. V průběhu roku se jezdí na různé poutě, poznávací a odpočinkové výlety a zájezdy.“

- Která činnost je nejpopulárnější, nejnavštěvovanější?

„Hojně jsou navštěvovány dětské mše svaté, děkanátní ples, společenství mládeže a různé akce v rámci stavby nového kostela.“

- Co byste změnila ve farnosti Staré Město Vy?

„Určitě bych byla pro, kdyby se pořádalo více společenských akcí pro celou farnost - bez rozdílu věku a všichni by měli své vyžití. Mým snem je uspořádat společnou farní dovolenou s programem pro všechny, kde by třeba starší děti a rodiče připravily program pro nejmladší, a děti pak program pro rodiče. V určitých chvílích by byl program oddělený, aby všichni mohli být se svými a třeba dospělí jen tak společně poseděli u ohně a třeba i bečky piva a mohli si nezávazně užívat klidu a povídání mezi sebou v rodinné atmosféře.“

1.5 Charakteristika tábora ve farnosti Staré Město

Od jiných letních dětských táborů se farní tábor odlišuje zejména v uspořádání denního harmonogramu. Do něj jsou zařazeny modlitby i povídání si o duchovních tématech. Vedoucí se snaží o rozvoj dětí v duchovní oblasti. Po celou dobu trvání tábora dbáme na dodržování desatera, scházíme se dvakrát denně na společných delších modlitbách, vedeme děti k modlitbám vlastními slovy, účastníme se mší svatých. Vedoucí vstávají vždy půl hodiny před budíčkem a modlí se breviář.

Zároveň se snažíme obohatit vědomosti dětí v oblastech, které jsou probírány ve chvílkách na duchovní téma. Během tábora jsme dětem plně k dispozici a nápomocni při odpovídání na jejich dotazy v duchovní sféře.

Zaměřením na oblast duchovní se tento tábor odlišuje od ostatních táborů ve Starém Městě. Nejbližší křesťanský tábor bývá pořádán ve vedlejší farnosti Uherské Hradiště. Oba tábory měly doposud vždy naplněné kapacity. Důvodem může být to, že v ostatních blízkých obcích a vesnicích žádné podobné pobyty nabízeny nejsou.

Tábor ve farnosti Staré Město se vyznačuje i tím, že personál, který tábor připravuje a zúčastňuje se ho, není finančně odměňován. Všichni pracují s dětmi dobrovolně a bez nároku na mzdu.

2 PŘÍPRAVA LETNÍHO TÁBORA PRO DĚTI II. STUPNĚ ZŠ VE FARNOSTI STARÉ MĚSTO

2.1 Organizace tábora

Zotavovací akcí, jejíž nejrozšířenější formu tvoří tábor, „se rozumí společný pobyt 20 a více dětí nebo mladistvých po dobu delší než čtyři dny, jehož smyslem je péče zdravotně i morálně posilující osobnost dítěte.“⁸ Tato definice tvoří základ pro navrhovaný letní tábor.

2.1.1 První kroky

Podstatné je stanovení data, kdy se tábor uskuteční. Datum přizpůsobujeme pracujícím lidem a ostatním akcím, které přes léto probíhají v rámci farnosti Staré Město. Obvykle vybíráme termín kolem poloviny prázdnin, letos jsme zvolili datum 1. – 8. srpna 2011. Velkou otázkou bývá také téma celotáborové hry. Po přečtení dotazníků dětí z minulého roku jsme se rozhodli připravit tábor na téma Stroj času.

2.1.2 Místo pobytu

Pro hladký průběh tábora je velmi důležité zvolit správně typ a místo ubytování. Tento tábor se odehrává převážně ve zděných budovách, výjimečně v dřevěných chatkách. Tábor se uskuteční na faře v Charvátch u Olomouce.

2.1.3 Obec Charváty

Obec Charváty se skládá ze tří částí – Charváty, Černoryje a Drahlov, které od roku 1990 tvoří jeden celek. Charváty najdeme poblíž města Olomouc, od něhož jsou vzdálené asi deset kilometrů. Charváty čítají na 850 obyvatel. Obec patří pod Olomoucký kraj a spadá do mikroregionu Království.⁹

⁸ BEROUŠEK, P. *Rádce provozovatele a vedoucího dětského tábora*. Praha: Soudy, 1999. s. 20.

⁹ Srov. *Obec Charváty* [online]. 2008 [cit. 2011-01-25]. Hlavní strana. Dostupné z WWW: <<http://www.charvaty.cz>>.

Rozhodli jsme se na tomto místě strávit s dětmi příjemných osm dnů a zpestřit jim tak mnohdy nudné prázdniny pro velké množství sportovního vyžití, hřišť, sportovních zařízení, lužních lesů Království, možností kratších i delších výletů.

2.1.4 Popis ubytování a okolí

Ubytování, které bylo vybráno přes internet, se při naší první návštěvě hledalo snadno. Jednalo se o velkou faru pod správou pana faráře Jana Kornekova z Dubu nad Moravou. Dvoupatrová budova je nově zrekonstruovaná. V přízemí se nachází místnost pro herní a rodové vedoucí, v prvním patře je rozlehlá společenská místnost, další dva pokoje a velká kuchyň, v nejvyšším patře pak dva prostorné pokoje pro děti. V každém patře najdeme dvě toalety a jednu sprchu. Faru obklopuje velká zahrada, zatravněné fotbalové hřiště a hřiště s houpačkami. Zastřešená část zahrady nabízí své využití v případě nepříznivého počasí.

Pro náš tábor hraje velkou roli okolí. Les, který využíváme při každé bojovnější hře, se nachází nedaleko. Přínosem je zámek Tovačov, kam můžeme jet s dětmi na výlet. Zpestření nabízí výlet do Olomouce, kde děti jistě bude lákat zoologická zahrada i moderní aquapark.

2.1.5 Personální zajištění

Tým vedoucích, kteří se tábora účastní, se již několik let nemění. Jedná se o společenství mladých lidí převážně z farnosti Staré Město, kteří sami dříve jezdili na tábory jako účastníci. Spojuje je touha využít smysluplně prázdniny, udělat dobrou věc pro děti z farnosti a okolních vesnic, využít svoji kreativitu a zároveň strávit hezký týden v přívětivém společenství. Funkce, které každý z vedoucích zastává, zůstávají rok co rok poměrně stabilní. Ke změnám dojde, chce-li si někdo vyzkoušet i jinou pozici než tu, kterou zastával doposud.

Každý vedoucí je charakterizován určitými povinnostmi i kompetencemi. Hlavní vedoucí nese veškerou zodpovědnost za tábor. Vybírá vhodné místo na uskutečnění pobytu, tým, se kterým bude před táborem i na něm spolupracovat. Stará se o zisk financí a zároveň s nimi nakládá. Jedná se o nejzodpovědnější funkci, pod kterou spadají všechny ostatní. To, co řekne hlavní vedoucí, dodržujeme. Tuto funkci může vykonávat pouze osoba starší osmnácti let, která je vlastníkem průkazu hlavního vedoucího. „Po celou dobu

konání tábora zodpovídá za plnění všech hygienických a bezpečnostních předpisů, za práci všech lidí, za provoz, tzn. za zásobování a kuchyni, marodku i hospodaření na táboře. U hlavního vedoucího jsou uloženy všechny nutné písemnosti - potvrzení pracovníků tábora o zdravotní způsobilosti, kopie oznámení o konání tábora a o rozboru vody. Po ukončení tábora hlavní vedoucí vypracovává jeho vyhodnocení a kontroluje a stvrzuje vyúčtování.¹⁰ Na tábor si chystá program do chviliek na duchovní téma. Tuto funkci zastává již několik let Radim Zapletal.

Mezi rodové vedoucí řadíme osoby, které mají na starost téměř čtyřicet hodin denně svoji svěřenou skupinu dětí. Těmto dětem jsou oporou, pomocnou rukou, ale hlavně příkladem. Téměř všechnu práci odvádí přímo při průběhu tábora a mezi hlavní požadavky patří komunikativnost, zodpovědnost a autorita. Rodovému vedoucímu může být nápomocen praktikant – osoba, která se na funkci rodového vedoucího teprve připravuje. Do rolí rodových vedoucích obsazujeme obvykle tři děvčata, jedno z nich se stará i o večerní modlitby.

Důležitou součástí tvoří dva herní vedoucí, kteří hlavní práci odvedou zejména před táborem. Díky nim děti hrají na táboře rozmanité hry. Tyto osoby určují pravidla her, vyhodnocují jednotlivé činnosti. Také vymýšlejí a uskutečňují všechny scénky, které se prolínají táborem. Empatičnost – vlastnost, která herním vedoucím nesmí chybět. Hry musí být nápadité a zajímavé a musí odpovídat celotáborovému tématu.

Materiálně-technické zabezpečení (dále jen zásobovač) zajišťuje chlapec, který pomáhá tam, kde je právě potřeba. Dostane-li se kuchyň do časové tísně či je potřeba více rukou, není-li uklizená společenská místnost po programu, chybí materiál na hru anebo je vhodnější k hodnocení hry přizvat další osobu, všechnu tuto práci zastane zásobovač.

Velká zodpovědnost doléhá na bedra těch, kteří se starají o to, aby děti neměly hlad. Velkou část tábora stráví kuchařky v kuchyni. Každoročně s námi jezdí paní, která pracuje v hotelu jako šéfkuchařka i s kamarádkou, která slouží jako pomocná ruka. Mezi jejich povinností spadá vytvoření vyváženého jídelníčku¹¹ bohatého na zeleninu a ovoce. Na přípravu těchto jídel si také obstarávají potřebné suroviny. „Dbají na správné technologické zpracování potravin, na konečnou úpravu stravy a podávání účastníkům

¹⁰ HARMACH, J. a kol. *Tábory a jiné zotavovací akce*. Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT ČR, 2004. s. 16. ISBN 80-86033-93-7.

¹¹ Viz Příloha 1

tábora. Odpovídají za příruční sklad potravin a za hospodárné využití všech potravin i správné zacházení s kuchyňským zařízením.“¹²

Zdravotník se stará o zdravotní stav účastníků tábora. „Zdravotník je osoba, která po celou dobu konání tábora zajišťuje všem účastníkům základní péči o jejich zdraví, provádí kontrolu dodržování hygienických požadavků a kontrolu dodržování zásad osobní hygieny.“¹³ Při odjezdu přebírá prohlášení o bezinfekčnosti, očkovací a zdravotní průkazy, poslechne si také informace o lécích a možných komplikacích (alergie, neplavec atd.) „Může jím být lékař, střední zdravotnický pracovník oboru všeobecná sestra, dětská sestra, porodní asistentka nebo student lékařské fakulty, který ukončil třetí ročník. Zdravotníkem může být i ten, kdo předloží doklad o absolvování první pomoci se zaměřením na zdravotnickou činnost při zotavovacích akcích u Červeného kříže nebo jiné (akreditované) organizace.“¹⁴

Na táboře se podílí celkem deset vedoucích, což je odpovídající maximálnímu možnému počtu přihlášených dětí (tj. dvacet čtyři dětí).

2.1.6 Propagace tábora

Mezi jeden z nejdůležitějších úkonů před začátkem tábora patří jeho včasná propagace. Vzhledem k tomu, že v blízkých menších vesnicích se křesťanské tábory nepořádají, jezdí na tábor spousta dětí z jiných farností. Natiskneme plakáty¹⁵ velikosti A4, které vystavíme na viditelná a navštěvovaná místa. Dětem, které jezdí na tábory pravidelně, zašleme pozvánku i e-mailem. Plakáty vyvěsíme na konci dubna.

2.1.7 Přihláška a rozdělení dětí do skupin

S propagací souvisí i dodání přihlášek¹⁶ na tábor. Rodiče, kteří se rozhodnou své děti poslat na náš tábor, si mohou přihlášku vyzvednout v kostelích, kde je tábor propagován v tištěné formě, a vyplněnou zaslat hlavnímu vedoucímu, nebo mohou vyplnit přihlášku na internetu a přidat do e-mailu. Kapacita je omezena na čtyřiaadvacet dětí. Pro rodiče to znamená

¹² KULŠTRUNKOVÁ, Adéla. *Hnutí Brontosaurus* [online]. 2009 [cit. 2011-01-25]. Dostupné z WWW: <<http://vzdelavani.brontosaurus.cz/>>.

¹³ POLÁČEK, P. a kol. *Hlavní vedoucí dětských táborů*. Praha: ČASPV 2007. s. 11. ISBN 80-86586-19-7.

¹⁴ HARMACH, J. a kol. *Tábory a jiné zotavovací akce*. Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT ČR, 2004. s. 16. ISBN 80-86033-93-7.

¹⁵ Viz Příloha 2

¹⁶ Viz Příloha 3

přihlásit své děti co nejdříve. Nejzazší termín odevzdání přihlášek je konec června. Díky odevzdaným a zaslaným přihláškám se dozvíme přesný počet účastníků a také konkrétní jména a věk dětí. Rodiče obdrží po zaslání přihlášky dopis se základními informacemi o táboře¹⁷.

Na základě těchto přihlášek a informací pak rozdělujeme děti co nejspravedlivěji dle věku a schopností do skupin. Některé děti jezdí na tábor pravidelně rok co rok, proto víme, co od nich můžeme očekávat.

2.1.8 Význam hry pro rozvoj osobnosti dítěte

U dětí hra představuje součást volného času. „Aktivity ve volném čase jsou pro člověka přitažlivé, poskytují příjemné zážitky, možnost odpočinku, relaxace.“¹⁸ Zapletal ve své publikaci uvádí, že „hra je nejlepším a nejvýznamnějším výchovným prostředkem.“¹⁹ Pomocí her se nám daří formovat osobnost svěřených dětí. „Hra v životě člověka zaujímá ústřední místo.“²⁰ Také na táboře je hlavní náplní všech dnů hra. Děti si hrají, nejen když jsou pro ně hry připraveny dopředu a zařazeny pevně do denního programu, ale de facto v každé volné chvíli. Vše dělají dobrovolně a svobodně.

Totéž platí i pro vedoucí. „Hravost má své pevné a nezastupitelné místo pro toho, kdo již dávno opustil školní lavice. Schopnost vyklouznout na chvíli z role dospělého nebo rodiče s jeho povinnostmi, starostmi a předsudky přináší tak potřebnou změnu, očistu duše, radost a potěchu.“²¹ I my dospělí potřebujeme občas „vypnout“ a odvázat se. Každý volí jiný způsob. My jsme si zvolili práci s dětmi na táboře.

¹⁷ Viz Příloha 4

¹⁸ HÁJEK, B; HOFBAUER, B; PÁVKOVÁ, J. *Pedagogika volného času*. Praha: Univerzita Karlova v Praze - Pedagogická fakulta, 2003. s. 19. ISBN 80-7290-128-1.

¹⁹ ZAPLETAL, M. *Encyklopedie her: 1000 her v tělocvičně, na hřišti, na louce, ve městě, v terénu v místnosti*. Vydání 1. Praha: Olympia, 1973. str. 7.

²⁰ MAZAL, F. *Hry a hraní z pohledu ŠVP*. Vyd. 1. Olomouc: Hanex, 2007. str. 9. ISBN 978-80-85783-77-3.

²¹ CHOUR, J. *Receptář her: náměty a návody pro vedení dětí a mládeže*. Vydání 1. Praha: Portál 2000, s. 56. ISBN 80-7178-388-9.

2.1.9 Program dne pro děti

7 ¹⁵	budíček
7 ²⁰	rozcvička + ranní hygiena
7 ⁴⁵	ranní modlitba + snídane
9 ¹⁰	chvilka na duchovní téma + svačina
10 ⁰⁰	dopolední program
12 ⁰⁰	oběd
13 ⁰⁰	siesta
13 ³⁰	rekreační činnost
14 ³⁰	odpolední program I. + svačina
16 ⁴⁵	odpolední program II.
18 ³⁰	večeře
20 ⁰⁰	nástup + večerní program
21 ³⁰	večerní modlitba + večerní hygiena
22 ¹⁵	večerka + noční klid

Vzhledem k tomu, že se pohybujeme v tématu Stroj času, je potřeba začít výzdobou. Časová období se v průběhu tábora mění ze dne na den, a proto si každý vedoucí vymyslí a nachystá výzdobu alespoň hlavní společenské místnosti na jedno denní téma.

Den začínáme krátkou, ale svižnou rozcvičkou. Tu vede zásobovač a zaměření odpovídá tématu dne. Při čištění zubů a ranní hygieně dohlížíme na děti. Ranní modlitba probíhá v malé místnosti a uvádí nás do celého dne. Jedna rodová vedoucí přečte poučný příběh, na který navazuje krátké zamyšlení. Stejně jako na většině táborů fungují i u nás denní služby skupinek, které zahrnují:

Skupinka 1: Umytí nádobí po snídani a večeři

Skupinka 2: Umytí nádobí po obědě + dopolední úklid koupelen

Skupinka 3: Modlitba před obědem a večeří + příprava večerního programu.

Skupinky se v jednotlivých službách střídají. Po snídani jedna skupinka umývá nádobí, další uklízí koupelny, poslední dumá nad večerním programem. Chvilka na duchovní téma patří mezi nejpodstatnější odlišnosti od běžných táborů. Letos si děti vyžádaly povídání o našich svatých. Hlavní vedoucí disponuje připraveným textem

o konkrétním svatém, závěr doplňuje dávkou křesťanských vtipů nebo aktivitou k probíranému svatému. Vždy zadává drobný úkol, ke kterému si všichni účastníci tábora napíší své jméno na papírek, hodí do klobouku a vytáhnou konkrétní osobu, pro kterou mají do večerní modlitby úkol vyplnit. Děti se ve chvílce na duchovní téma dozví nové informace a plněním úkolů si děláme navzájem každý den radost. Následuje lehká svačinka. Na dopolední hru nastupují děti připravené na aktivitu mimo tábor. Obědu předchází krátká modlitba.

Siesta slouží k naprostému klidu v pokojích (zkrácena pro děti, které umývají nádobí po obědě). Každý člen tábora si smí užít osobní volno, ale za podmínky dodržení klidu a ticha tak, aby toleroval např. spánek ostatních. Čím více dnů, tím větší únava na děti i vedoucí padá. Na siestu plynule navazuje rekreační činnost, kdy děti provozují různé aktivity. Nabízí se fotbal, stolní fotbálek, Bang, stolní hry, atd. Děvčatům můžeme nabídnout manuální vyžití – navlékání korálků, malování kolíčků na prádlo, výrobky ze smršťovací fólie apod. Dohled zajišťuje jeden vedoucí. Rekreační činnost lze využít k přípravě večerního programu. Odpolední hra I. se vyznačuje časovou dotací – trvá déle než ostatní aktivity a považujeme ji za nejnáročnější část dne. Odpolední hra II. nám po svačině děti ještě více unaví. Teplá večere doplňuje denní příjem potravy. Po celý den mají děti přístup k várnici s pitím a hrníčky.

Na nástupu probíhá vyhlášení umístění družstev v odehraných hrách, rekapitulace pořadí, předání talismanů a děti obdrží kód za časové období, ve kterém se celý den pohybovaly a který získaly v soutěžích. Poté začíná večerní program. Zahrnuje různé známé i neznámé hry, ale i celovečerní programy typu Superstar, Kufr, módní přehlídka chlapců v kostýmech, Talentmania. Vedoucí chystají také jeden večerní program pro pobavení. V půl desáté se přesunujeme do místnosti, kde probíhá večerní modlitba pod taktovkou rodové vedoucí, obohacená o úvodní a závěrečnou společnou píseň ze zpěvníků s kytarou. Ve čtvrt hodině dojde ke zhodnocení dne, poděkování i vyslovení proseb. Zkrátka odevzdáváme Bohu celý uplynulý den. Na závěr každý řekne, pro koho ten den plnil úkol uložený při dopolední chvílce na duchovní téma. Samozřejmě dbáme na čistotu svěřenců, proto dva vedoucí dohlíží na děti, aby se alespoň opláchly. Stejně tak kontrolují dodržení večerky, popř. čtou mladším dětem pohádku. Pro vedoucí nastává čas

pro poradu. Řeší se zásadní okamžiky dne, hodnotí se celý denní program, nastiňuje následující den. Poté dochází k výměně výzdoby na příští den.

Denní program se stává variabilním dle stavu dětí. Např. po dlouhém celodenním výletu posunujeme budíček na později, aby si děti odpočinuly. Stejně tak necháváme volnější neděli. Změna nastává s příjezdem pana faráře ze Starého Města. Ve večerních hodinách nám slouží mši svatou. Veškeré změny ohlašuje a schvaluje hlavní vedoucí.

2.1.10 Upomínkové denní předměty

Jedná se o talismany, které vždy večer odevzdávají rodoví vedoucí jednomu svému svěřenci za zásluhy. Tyto zásluhy zahrnují snaživost, podržení skupinky v náročných chvílích, významnou pomoc vedoucímu. Zahrnují cokoli, čím se člen ten den pozitivně lišil od ostatních. Každý večer obdrží jeden, popř. dva členové družiny předmět, vztahující se k danému celotáborovému tématu.

Letos se jedná o plyšová zvířata. Na začátku tábora se tyto talismany rozlosují. Dříve bylo praktikováno udělení plyšové hračky tak, aby se na každého dostalo. Pro starší děti nabývá motivační funkci udělování nepravidelné – někdo může získat talisman i vícekrát za tábor. Děti se pak více snaží talisman získat.

Při závěrečném ceremoniálu vyhlášení vítězů zároveň darují rodoví vedoucí své talismany osobě za celkově největší zásluhy po trvání tábora. Ta si jej odveze domů. Plyšová zvířata vybereme a koupíme před začátkem tábora.

2.1.11 Šátky

Další nákup se týká předmětů, kterými se budou jednotlivé skupinky lišit. Jedná se o šátky různých barev. Pořídíme vždy devět šátků totožné barvy pro jednu skupinu. Šátky děti obdrží po hře, pomocí které budou rozděleny do skupin.

2.1.12 Kronika

Všechny hezké i méně příjemné události dnů mohou děti i vedoucí zaznamenávat do volně přístupné knihy v pevné vazbě – kroniky. Text mohou doplnit obrázky i pohlednicemi. Rituál vedení kroniky nám pak slouží ke zpětné vazbě, po čase také k vybavení vzpomínek.

2.1.13 Scénky

Důležitou součástí celotáborové hry jsou scénky. Tyto krátké útržky, vztahující se k dennímu tématu, patří k motivačním prvkům. Zůstávají plně v rukou herních vedoucích, kteří je zařazují do dne dle uvážení. Vtahují děti do děje, do toho, co se kolem nich právě odehrává anebo bude v průběhu dne dít. Herní vedoucí si obvykle vystačí sami. Oblékají si rozličné tématické kostýmy, aby se více přiblížili osobám a zvířatům, které představují. Jedná se ve velké míře o naprostou improvizaci – scénky nejsou zkoušeny nijak s předstihem.

2.2 Finanční zabezpečení letního tábora

Celková cena tábora se rok od roku mění. Záleží na délce tábora, vzdálenosti, ubytování, pomůckách. Na základě těchto faktorů vzniká celková cena tábora. K uspořádání tohoto letního tábora využívá farnost Staré Město dotaci, kterou dostává pravidelně od občanského sdružení Sarkander. Nemalou částkou přispívá i město Staré Město. Většina rodičů dětí, které se tábora účastní, poskytuje hmotné dary ve formě sezónní zeleniny, ovoce či zavařenin. Využitím těchto dotací a darů se snižuje cena za tábor.

2.2.1 Výdaje

Položka	Celkem
Doprava (tam i zpět + auta)	6 000 Kč
Strava	11 000 Kč
Ubytování	16 000 Kč
Vstupné (ZOO, Aquapark, Tovačov)	7 000 Kč
Materiál	7 000 Kč
Rezerva	5 600 Kč
Výdaje celkem	52 600 Kč

2.2.2 Příjmy

Položka	Celkem / osoba
Platby účastníků	36 000 / 1 500 Kč
Dotace od města Staré Město	14 000 Kč
Dotace Sarkander o. s.	2 600 Kč
Příjmy celkem	52 600 Kč

2.2.3 Sponzor občanské sdružení Sarkander

Jedním ze sponzorů je občanské sdružení Sarkander. Jedná se nestátní, neziskovou organizaci s vlastní právní subjektivitou, která vznikla ke konci roku 1993. Toto sdružení je registrováno u Ministerstva vnitra České Republiky. Lidé dobré vůle, kterým nebyl lhostejný osud mladé generace a zároveň se chtěli podílet na duchovním, morálním, kulturním a společenském rozvoji dětí a mládeže, dali vzniknout tomuto sdružení.

Posláním organizace je pomoc při výchově, formaci a rozvoji osobnosti u dětí a mládeže na území Olomoucké arcidiecéze. Zaměřuje se zvláště na účelné a smysluplné využívání volného času. Všechny akcí i veškeré činnosti pořádané sdružením se mohou účastnit společně členové i nečlenové sdružení.²²

Cíle občanského sdružení Sarkander:

- „vyvíjet aktivity, aby děti a mládež mohly účelně a smysluplně využívat svůj volný čas a k tomuto je systematicky vést
- pomáhat animátorům - tj. těm, kteří konkrétně pracují s dětmi a mládeží - skrze školení a metodickou pomoc
- skrze kvalitní formaci vedoucích prohlubovat a zkvalitňovat veškerou práci s dětmi a mládeží na jarních i letních dětských táborech i v pravidelné činnosti během roku, a tím neustále zvyšovat úroveň činnosti“²³

²² Srov. *Poslání a cíle* [online]. 2007 [cit. 2011-01-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.ado.cz/sarkander>>.

²³ *Poslání a cíle* [online]. 2010 [cit. 2011-01-19]. Dostupné z WWW: <<http://www.ado.cz/sarkander/>>.

- „snažit se co nejvíce dětí a mládeže zapojit do pravidelné činnosti v jednotlivých místech
- pomáhat při vytváření osobního životního stylu dětí a mládeže, ve kterém by uměli zajímavě trávit volný čas, a tím jim umožnit alespoň z části čelit negativním vlivům společnosti
- budovat Táborové středisko ARCHA v Rajnochovicích jako místo stálého přijetí, kam mohou mladí lidé přijíždět jako na „svoji základnu“
- prezentovat svoji činnost a aktivně se podílet na různých akcích – regionálních i celostátních“²⁴

2.2.4 Sponzor město Staré Město

Pravidelné dotace dostáváme také od města Staré Město, které se ochotně podílí na financování křesťanského tábora. Obvykle se jedná o částku kolem 10 000 Kč. Není potřeba vyplňovat žádné formuláře a žádosti.

2.3 Námět celotáborové hry

Celotáborovou hrou máme na mysli aktivitu, „která probíhá po celou dobu konání tábora v několika etapách. Jedna etapa přitom navazuje na další. Tato hra má svou motivaci, zpravidla nějaký příběh nebo nějaké období.“²⁵

V našem případě jsme se nechali inspirovat námětem na základě dotazníků z minulých let. Rozhodli jsme se zvolit téma Stroj času. Pro děti je toto téma atraktivní a plné záhad. Pro vedoucí skýtá mnoho možností a nápadů, jak děti zabavit na osm dnů, obohatit jim prázdniny a dopřát jim nevšední zážitky. Díky tomuto tématu mají děti možnost podívat se do různých časových období, zažít den v určité době se vším, co k ní patřilo – od obstarávání potravy a výdělků, přes vyzkoušení si typických činností, apod.

Děti se zároveň dozví spoustu nových informací o časových obdobích, které v závěru tábora použijí při poslední hře.

²⁴ *Poslání a cíle*. [online]. 2010 [cit. 2011-01-19]. Dostupné z WWW: <<http://www.ado.cz/sarkander/>>.

²⁵ POLÁČEK, P. a kol. *Hlavní vedoucí dětských táborů*. Praha: ČASPV 2007. s. 29. ISBN 80-86586-19-7.

2.3.1 Uvedení do celotáborové hry a motivace dětí

Děti se po příjezdu do Charvát ocitly ve vědecké laboratoři doktora Flamela, který se snaží zprovoznit dávno fungující stroj času. Potřebuje však tým vědců, který mu pomůže získat kódy ke správnému fungování stroje. Doktor dramaticky vysvětluje celý princip – má u sebe první kód, který mu odkázal jeho prapradědeček. Ten mu pomůže přemístit se do jiné doby. V této době děti musejí najít a získat další kód do jiné doby. Jakmile bude mít doktor pohromadě všechny kódy z navštívených časových období, vloží je do stroje, který by měl dle dávných propočtů opět fungovat. Nejprve vše vypadá velmi jednoduše, ale období skrývají nečekaná dobrodružství a děti čeká mnoho nástrah.

2.3.2 Cíle tábora

V celotáborové hře je hlavním cílem získat co největšího počtu minut. Naše cíle ale sahají do jiných rovin. Usilujeme o to, aby si děti oprášily znalosti z lavic, dozvěděly se něco nového a rozšířily si obzory také v oblasti duchovní. Snažíme se o zdokonalení dovedností našich svěřenců. Zaměřujeme se na to, aby děti dojely domů odpočaté, plné zážitků s novými i starými kamarády a vedoucí s pocitem dobře odvedené práce. Dětem zároveň chceme předat správné návyky, být jim vzorem, oporou.

2.3.3 Hodnocení her

Jak už bylo řečeno výše, obohacení tábora o hry zajišťuje dvojice herních vedoucích. Kromě určování pravidel patří k jejich funkci hodnocení výsledků her. Skupinky po aktivitě obsazují první, druhé a třetí místo a jsou jim přidělovány příslušné body následujícím způsobem:

1. místo	30 minut
2. místo	20 minut
3. místo	10 minut

Výjimku tvoří poslední závěrečná hra, která je obodovaná dvojnásobným počtem minut.

Minuty se sčítají do velkých hodin, které si jednotlivé skupinky vytvoří první den tábora. Tyto hodiny budou vystaveny na viditelném místě, aby všichni mohli pozorovat své postupy. Hlavní přísun minut tvoří tedy hry předkládané herními vedoucími.

Mezi další varianty zisku minut řadíme body za úklid. Zásobovač denně (obvykle dopoledne) obchází prostory, kde děti spí a mají uložené osobní věci, ohodnotí pořádek na lůžku i kolem něj a zakreslí do velké tabulky k jednotlivým dětem příslušnou ikonku odpovídající pořádku. Královská koruna znamená, že dítě své místo udržuje čisté a uklizené. Přináší tak tři minuty. Egyptan vyjadřuje, že místo není uklizené a ani zde není výrazný nepořádek. Minuty za něj přiděleny nejsou. Mamut popisuje místo velkého nepořádku a odečítají se za něj tři minuty. Na konci tábora se hodnoty u každého účastníka sečtou a přidělí se skupince, do které dítě patří.

Drobný výdělek minut skýtá i pomoc v kuchyni nebo pomoc při hrách (umytí nádobí mimo službu; hledání papírových koulí). Tyto body přiděluje pouze hlavní vedoucí na žádost ostatních vedoucích.

Celkově se tedy každý večer sečtou získané body a zaznačí do velkých hodin. Celotáborovou hru vyhraje ten tým, jehož hodiny budou na konci tábora ukazovat nejvyšší čas.

2.3.4 Řešení nepříznivého počasí

Na každý den tábora připadá jedno časové období. Vzhledem k tomu, že témata nemusí být zařazena chronologicky po sobě, máme možnost měnit je v závislosti na počasí, tzn. bude-li naplánován celodenní výlet na středu, není problém v případě nepříznivého počasí výlet přesunout na čtvrtek a dětem předložit jinou dobu. Což je výhodou pro herní vedoucí, kteří nemusí chystat na každý den variantu do místnosti. Pro jistotu máme v záloze varianty za nepříznivého počasí téměř na každý den.

3 PRŮBĚH LETNÍHO TÁBORA PRO DĚTI II. STUPNĚ ZŠ VE FARNOSTI STARÉ MĚSTO

3.1 Neděle: Den příjezdu do Charvát

3.1.1 Odjezd ze Starého Města

Ve stanovený čas se děti sejdou i se svými rodiči na nádraží ve Starém Městě²⁶, kde převezme zdravotník od každého z rodičů průkaz zdravotní pojišťovny a očkovací průkaz. Zároveň si poslechne informace o celkovém zdravotním stavu jednotlivých dětí a převezme potřebné léky. Od vedoucích si vybere potvrzení o bezinfekčnosti²⁷. Děti se rozloučí s rodiči a nastoupí za důsledného dozoru a doprovodu vedoucích spořádaně do vlaku. Po celou cestu dbají pokynů vedoucích, aby nedošlo k problémům.

3.1.2 Ubytování, základní informace, seznamovací hry

Jakmile se děti dopraví na místo, kde bude tábor probíhat, sednou si do společenské místnosti, kde následuje představení všech vedoucích a zejména objasnění pravidel²⁸, které děti musí dodržovat po celou dobu trvání tábora. V pokojích děti dále naleznou své věci, které jim byly přivezeny velkou dodávkou, a mají chvíli čas na drobné vybalení.

Po společné večeři se sejde celý tábor s cílem navzájem se poznat. Inspirací může být nejrychlejší hra na jména, kdy se nejprve v kroužku všichni představí jménem. Úkolem je říci co nejrychleji jméno souseda. Čas se stopuje. Hrajeme více kol.²⁹ Nebo hra Jmeniny: „Začínáme tak, že si vždy dva hráči podají ruku a představí se. Například: ‚Ahoj, já jsem Petr.‘ A druhý hráč odpoví: ‚Těší mne, já jsem Martin.‘ Tím si vymění jména, takže z Petra se stane Martin a z Martina Petr. Při dalším setkání se již představují novým

²⁶ Viz Příloha 5

²⁷ Viz Příloha 6

²⁸ Viz Příloha 7

²⁹ Srov. NEUMAN, J. *Dobrodružné hry a cvičení v přírodě*. Vydání první. Praha: Portál 1998. s. 51. ISBN 80-7178-218-1.

jménem. Setká-li se někdo po několika kolech opět se svým jménem, hra pro něho končí a opouští hrací prostor.“³⁰

Jsou-li účastníci dostatečně informovaní o ostatních členech, se kterými budou intenzivně trávit příštích osm dnů, následuje připravená scénka, která děti uvede do tématu celotáborové hry. Děti odchází spát netušíc, do jakého období se probudí.

3.2 Pondělí: Pravěk

Změna dne: Snídani podáváme za hezkého počasí u fary na táccích, abychom se přiblížili tématu dne.

3.2.1 Hra na rozdělení do skupin

Cíl: Děti ví, s kým stráví následující dny ve skupině a kdo jim bude rodovým vedoucím.

Místo: Louka a les

Čas: 60 minut

Pomůcky: Lístky se jmény dětí, každá skupinka vlastní jinou barvu, tudíž všechny děti jedné skupiny mají stejnou barvu, fáborky.

Motivace: Doktor Flamel potřebuje ke svému pokusu skupiny vědců, kteří mu pod vedením jeho nejbližších a nejnadanějších pomohou. Aby poznal jednotlivé členy skupin a jejich vedoucí, zapnul přístroj, který rozházel po louce jména dětí na barevných lístcích.

Samotná činnost: Každý člen má za úkol si najít lístek se svým jménem, skupinka jedné barvy se sejít a vydat se po fáborku stejné barvy do lesa. Když skupiny půjdou po fáborech, narazí na svého rodového vedoucího. Rodový vedoucí se s dětmi seznámí.

Hodnocení: Tuto hru nebudujeme – skupinky se teprve utváří.

Varianta za nepříznivého počasí: Hru lze lehce převést do budovy. Lístky ponecháme na zemi ve velké společenské místnosti a na každém z nich nápovědu, vedoucí pak mají na ruce uvázaný krepový papír v barvě své skupiny a zůstávají schováni v úkrytu, který si před začátkem hry vyhlédli. Když skupinka nalezne vedoucího, ukáže mu barvu lístečků. Jestliže barva nesouhlasí s barvou krepového papíru, kterou vlastní daný vedoucí, musí skupina hledat toho svého.

³⁰ KAPLAN, A., BARTŮNĚK, D., NEUMAN, J. *Skáče, běhá a hraje si na hřišti i pod střešou*. Vyd. 1. Praha, Portál 2003. s. 46. ISBN 80-7178-785-X.

3.2.2 Název skupinky, vytvoření pokřiku a hodin

Po první hře následuje nezbytná, často nepříliš oblíbená činnost dětí – vymyšlení názvu družiny, pokřiku a také výroba hodin, do kterých budou zaznamenávány bodové příděly v celotáborové hře. Hodiny i ručičky vyrobí skupiny z papíru formátu A4, ručičky drží uprostřed hodin patent. Ztvárnění, stejně jako název a pokřik, zůstává v režii dětí. Vedoucí pomáhají a kontrolují někdy až přehnané výbuchy fantazie.

Tyto atributy budou skupinkami předvedeny při večerním nástupu a všichni za ně dostanou stejný počet minut – třicet.

Dále pokřik užívají dle situace – chtějí-li se povzbudit navzájem před hrou nebo oslavit vítězství.

3.2.3 Odpolední hra I. - Postav pravěké obydlí

Cíl: Děti ovládají práci s přírodninami, umí komunikovat, dohodnout se či zvolit kompromis. Děti jsou zároveň zručnější v manuální práci.

Místo: Les

Čas: 105 minut

Pomůcky: Každý oddíl pět metrů provázku a nůžky.

Motivace: Nyní jsme se stali pravěkými lidmi a život těchto lidí v době pravěké nebyl vůbec jednoduchý. Počasí jim nepřálo, udržet oheň byl problém, pro získání potravy museli vynaložit velké úsilí. Snahu o přežití jim může výrazně ulehčit výstavba obydlí. Chceme-li se uchránit před nepříznivým počasím, udržet si oheň a v neposlední řadě mít místo, kam můžeme složit hlavu, stavba takového objektu je nezbytná.

Samotná činnost: Celá skupina si vybere vhodné místo, sežene si materiál, vymyslí si, jak bude obydlí vypadat, a celá práce zůstává zcela na nich. Vedoucí může pomáhat, ale nesmí udělat velkou část práce. Jde o zapojení celé družiny.

Hodnocení: Porota hodnotí, zda se do obydlí vejdu všichni členové skupiny, jak je obydlí pevné a stabilní a také jeho estetickou stránku. Vše na stupnici od 1 do 10 – nejvyšší hodnocení. Vyhrává skupina, jež získá nejvíce bodů.³¹

³¹ Srov. ZAPLETAL, Miloš. *Encyklopedie her: 1000 her v tělocvičně, na hřišti, na louce, ve městě, v terénu, v místnosti*. Vyd. 1. Praha: Olympia, 1973. s. 164.

Úskalí: Dát si pozor na výběr lesa, ve kterém se bude hra odehrávat – měl by být bohatý na materiál. Vhodné vyhlásit zákaz trhání a porážení živých stromků a větví.

Varianta za nepříznivého počasí: Tuto hru lze hrát i v místnosti, kdy mají děti s vedoucími dostupné cokoliv, co naleznou v budově.

3.2.4 Odpolední hra II. - Lov mamutů

Cíl: Děti se po hře umí orientovat na trase, kterou prošly, dokážou se domluvit, umí odhadovat vzdálenost mapa – skutečnost. Zvládají organizaci práce.

Místo: Okruh kolem tábora

Čas: 90 minut

Pomůcky: Každý oddíl dostane mapu s vyznačenou trasou okruhu, fixy, stopky, okolo dvaceti kusů vystřižených barevných mamutů formátu A4, připínáčky.

Motivace: Obydlí postavené sice máme, ale co je nám to platné, když nám kručí v žaludku? Mamuta před samotným lovem nejprve musíme vystopovat a nastražit pasti. Pak už jen slavit úspěch. I my teď tedy vyrazíme na mamuty.

Samotná činnost: Skupinky, které posíláme s časovým rozestupem deseti minut, mají za úkol projít danou trasu, na které se nachází neznámý počet mamutů, umístěných podél cesty, nejdále však tři metry od cesty na jednu i druhou stranu. Pozici nalezeného mamuta musí správně zaznačit do mapy – tečka fixem.

Hodnocení: Vyhrává ta skupina, jež má nejvyšší počet správně zaznačených mamutů.

Úskalí: Pozor na případné posbírání mamutů netáborníky. Trasu musí nejprve projít herní vedoucí a poctivě si mamuty zaznamenat do své mapy, aby nedošlo k omylu. Mamuty pořádně připevnit.

Varianta za nepříznivého počasí: Děti necháme v jedné místnosti a po celé budově poschováváme malé mamuty (velikosti dlaně). Děti mají za úkol přinést mamutů co nejvíce.

Večerního programu se ujímá první skupinka.

3.3 Úterý: Egypt

Změna oproti ostatním dnům: Toto téma lze praktikovat jen za pěkného, teplého počasí. Zkrácen je večerní program, následuje noční hra.

3.3.1 Dopolední hra – Ven z pyramid

Cíl: Děti umí vyřešit problém, takticky uvažují, umí spolupracovat, ovládat se.

Místo: Hřiště

Čas: 105 minut

Pomůcky: 110 metrů provázku nebo tenké šňůry, 44 větších hřebíků, stopky, papír, tužka.

Motivace: Tento den je ve znamení Egypta, hrobek faraónů a pyramid. Všichni víme, jak bylo těžké dostat se ven z pyramidy. Správná cesta byla vždy jen jedna. My jsme právě jednu velkou pyramidu dostavěli a musíme se dostat ven správnou cestou.

Samotná činnost: Z provázku nebo šňůry vytvoříme pomocí hřebíků na zemi hrací pole 10x12 čtverců (jeden je velký asi 40x40 centimetrů). Totéž hrací pole si herní vedoucí nakreslí na papír a vyznačí si barevně cestičku čtverci – vybarví čtverce, po kterých se dostane skupinka z levého spodního rohu hrací plochy do pravého horního rohu hrací plochy. Každý člen skupinky tedy musí projít správnou cestou hracím polem. Hráči se při přechodu střídají. Jakmile šlápne hráč na špatné pole, zavolá herní vedoucí „chyba“. Hráč se musí vrátit na začátek a vychází hráč jiný. Nikdo si nic nepíše ani nezaznamenává. Po zahájení děti mohou stát kolem hrací plochy, ale nikdo neradí a ani nijak nedává najevo, zda jde hráč v poli správně či špatně.

Hodnocení: Skupinka, jejíž členové projdou správnou cestou v co nejkratším čase, vítězí. Za radu dětí, které neprocházejí právě hracím polem, přičítáme ke konečnému času třicet sekund.

Úskalí: Děti musí zvedat nohy, aby neponičily hrací plochu. Ostatní skupinky zůstávají v budově, aby si nezapamatovaly správnou cestu polem. Herní vedoucí by vedle sebe měli stát dva a kontrolovat, zda jdou děti správně.³²

3.3.2 Odpolední hra I. - Studny

Cíl: Děti jsou obratnější, rychlejší, zručnější, mají natrénovaný hod na cíl, umí se povzbudit, domluvit si taktiku.

Čas: 120 minut

³² Srov. NEUMAN, J. *Dobrodružné hry a cvičení v přírodě*. Vydání první. Praha: Portál 1998. s. 206. ISBN 80-7178-218-1.

Pomůcky: lana (2x15 metrů), papírové koule, nádoby na vodu – kbelíky a obaly od velkých sirupů (5 litrů), plastové kelímky, děti plavky.

Místo: Hřiště u fotbalového hřiště v Drahlově

Motivace: Představte si horko na poušti. Vody je všude málo, a tak se s ní musí šetřit. Nás čeká přenášení vody ze studny do nádoby tak, abychom vody měli co nejvíce. Nebude to ale jednoduché. Všichni chtějí vodu ze studny, která je jediná v okolí. Nežli se k vodě dostaneme, musíme vystát řadu. Stává se, že se nějaká nádoba proděraví a musíte pak spěchat domů, abychom vody nanесли co nejvíce. Tu a tam do vás vrazí na nerovné ploše nedočkaví lidé v zástupu. Dostatek vody je pro přežití nezbytný.

Samotná činnost: Vymezíme prostor lany – cca 10 – 15 metrů na délku, šířka 2 - 2,5 metru. Na jeden konec postavíme kbelíky s vodou (máme opatřenou z blízkého potoka) a na druhý prázdné obaly od sirupů. Každá družinka obdrží dva plastové kelímky na celou hru. Vždy soutěží dvě skupinky, které sbírají vodu z kbelíku za pomoci kelímku, a jedna, rozmístěná kolem prostoru, která po nich hází papírové koule a snaží se, aby přenašeči rozlili co nejvíce vody. Všechny skupiny vždy dvakrát hází a čtyřikrát přenášejí. Vedoucí povzbuzují.

Hodnocení: V každém kole se zaznamenává vítěz. Kdo má nejvíce vítězství, vyhrává.

Úskalí: Dávat si pozor na případná zranění – netrefovat se do obličeje a hlavy, mokřý trávník hodně klouže.

3.3.3 Odpolední hra II. - Šifra

Cíl: Děti mají procvičenou paměť, rozvíjí komunikaci, spolupracují, zlepšují si fyzickou kondici.

Čas: 90 minut

Pomůcky: Program na šifry, 3x natištěná šifra³³, kartičky se znaky a českými písmenky, připínáčky, stopky, tužky, papíry, krepový papír na označení hranic.

Místo: Les

Motivace: Právě přiběhl posel s důležitou zprávou. Ta je ovšem napsána tehdejšími písmem – hieroglyfy. Podaří se nám zprávu vyluštit?

³³ Viz Příloha 8

Samotná činnost: Děti dostanou šifru do skupinky. V lese najdeme rozmístěné čtverečky na stromech, na kterých si přečteme hieroglyf a pod ním vysvětlivku – české písmenko. Úkolem je co nejrychleji a hlavně správně šifru rozluštit. Děti běhají do lesa a snaží se zapamatovat si, který znak vyjadřuje které písmenko. Vše hlásí jednomu luštiteli, který sedí na kraji lesa.

Hodnocení: Za špatná písmena v šifře přičítáme trestné minuty – jedna minuta / špatné písmenko. Nejrychlejší vítězí.

Úskalí: Vybrat vhodné znaky – děti jsou starší, můžeme zvolit podobné obrázky.

Večerní program zůstává v rukou druhé skupinky. Rodový vedoucí této skupinky o noční hře ví, program s dětmi vytvoří kratší než obvykle.

3.3.4 Noční hra

Cíl: Děti se umí rychle zorientovat ve tmě, procvičují paměť.

Čas: 60 minut

Pomůcky: Každý vedoucí dostane fixu jiné barvy, každé dítě papír 15x10 centimetrů se svým jménem, píšťalka.

Místo: Rozlehlá zarostlá louka.

Motivace: Kleopatra se rozhodla, že před spaním ještě navštíví své milované kočky. Když se blížila k místnosti, kde kočky tráví den, všimla si, že jsou dveře pootevřené a s hrůzou zjistila, že její nejmilejší tvorové utekli ven, protože sluha dveře nedovřel. Kleopatra si vás tedy urychleně zavolala, abyste jí pomohli kočky najít.

Samotná činnost: Jeden vedoucí povykládá dětem motivační příběh, ostatní vedoucí se ukryjí na louce a představují kočky, které utekly. Děti mají za úkol pochyvat kočky tím stylem, že od každé kočky – vedoucího – získají čárku fixem na lístek se jménem, který dostaly v úvodu hry. V terénu se vykytuje devět vedoucích. Ti mohou sedět, ležet, pohybovat se i měnit libovolně své místo. Děti si musí pamatovat, kdo se jim na lístek zaznačil, neboť v případě více čárek stejné barvy nebude započtena ani jedna. Děti mohou chodit samy a rovněž tak ve dvojicích či skupinách. Po závěrečném hvizdu se s dětmi sejdem na začátku louky, spočítáme si je a vysbíráme kartičky s čárkami. Děti uložíme ke spánku.

Hodnocení: Na každé kartě spočítáme čárky. Každá čárka = jeden bod. Opakuje-li se na jedné kartičce dvakrát tatáž barva, nepočítáme za čárku ani jeden bod. Následně sečteme počet čárek u dětí stejných skupinek a ta skupina, která má čárek dohromady nejvíce, vítězí.

Úskalí: Děti smí být jen na louce a je potřeba dohlížet na to, aby nikdo nešel jinam. Děti bychom měly upozornit na to, že louka může být v noci mokrá, a proto by si měly vzít příslušnou obuv.

3.4 Středa: Středověk

Změna dne: Celodenní výlet, svačina formou balíčku.

3.4.1 Celodenní výlet

Již tradičně se třetí den tábora uskutečňuje celodenní výlet. Rozcvička odpadá, děti po snídani odchází na autobus (8:33) do Olomouce. Zúčastníme se dopředu domluveného výkladu (9:30) o chrámu sv. Václava. Nezdržíme se ale nijak dlouho a naše kroky míří na sv. Kopeček. Zde si prohledneme krásnou baziliku a krátce se pomodlíme za další dny tábora.

Kuchyň přijede i s teplým obědem (11:30) za námi na Kopeček a co nevidět si všichni pochutnávají na chlebech s vajíčkovou omeletou. Dostávají také balíček na odpoledne. Po siestě, během které proběhne chvilka na duchovní téma v chládku mohutných lip, odcházíme za zvířaty do blízké zoologické zahrady. Tady mají děti hodinu a půl rozchod (13:15) – nastává čas projít si úseky, které se dětem nejvíce zamlouvají. Všichni se opět scházíme před ZOO (14:45) a necháme se odvézt autobusem na opačnou stranu Olomouce – do aquaparku – k radosti, na kterou se jistě všichni po celém dni nejvíce těší.

Zde se děti dostatečně vyřádí, užijí si příjemných chvil v osvěžující vodě. Všichni odjíždíme společně zpět do Charvát (18:20), kde bude již přichystaná vydatná večeře středověkého rázu s králem a královnou v čele.

Navazuje večerní program, kde se děti i vedoucí učí choreografii jednoduchého středověkého tance.

Úskalí: Opatrně v hromadných dopravních prostředcích, zejména pak v aquaparku si děti raději rozdělit a hlídat si je po určitých časových úsecích. Vedoucí by si měli

uvědomovat vyšší pravděpodobnost zranění a hlavně se držet hesla, že jsou tu pro děti, ne pro vlastní zábavu. Děti musí jít v pevné obuvi, mít na hlavě pokrývku a s sebou pití. Vedoucí nesou také zásoby pitné vody.

3.5 Čtvrtek: Divoký západ

Změny dne: Děti budíme později, aby se po výletě vyspaly, program posouváme.

3.5.1 Dopolední hra - Ponny express

Cíl: Děti znají státy USA, zlepšují fyzickou kondici, umí spolupracovat a komunikovat, domluvit si role, procvičují znalosti ze školy.

Čas: 90 minut

Pomůcky: Papíry s názvy jednotlivých států na A5, připínáčky, papíry a tužky na zapisování.

Místo: Hřiště v Drahlově

Motivace: Protože se pohybujeme na Divokém západě, měli bychom znát dokonale svou zemi. To pro nás znamená jediné – ovládat názvy států v USA. Jen tak můžeme pokračovat v dalších činnostech, které vedou k velkým penězům.

Samotná činnost: Úkolem je dát co nejrychleji dohromady všechny státy USA podle předem připraveného seznamu, který leží na konci hřiště. Úplně na začátku hřiště je start, na opačném konci leží rozmístěné státy. Po startu hry udělá vždy jeden z družstva koně, druhý jezdec tím, že jezdec nasedne koni na záda. Takto dojedou až na konec hřiště. V této pozici hledají první stát ze seznamu. Jezdec se nesmí dotknout nohou země. Stane-li se tak, doběhnou oba k nedaleko sedící bábě – vedoucímu. Ten jim položí otázku. Znají-li odpověď, smí se vrátit hledat. Neznají-li odpověď nebo odpoví špatně, musí zpět v pozici koně a jezce ke své skupince, kde zjišťují správnou odpověď. Jakmile najde jezdec příslušný stát, ukáže na něj a vrací se zpět, vybíhá jiná dvojice ze skupinky a hledá v pořadí druhý stát. Na startu si mohou předat informace, kde další stát první dvojice viděla.³⁴

Hodnocení: Skupina, která nalezne všechny státy první, vyhrává.

Úskalí: Upozornit děti, že pokud nebudou moci, mohou se vrátit i bez státu, aby nedošlo zbytečně k nějakému úrazu. Vedoucí dohlíží na fair play při ukazování na stát.

³⁴ MAZAL, F. *Hry a hraní z pohledu ŠVP*. Vyd. 1. Olomouc: Hanex, 2007. str. 132. ISBN 978-80-85783-77-3.

Varianta za nepříznivého počasí: Hru necháme ve společenské místnosti, zrušíme bábu s otázkami, necháme za dotyk dřepy.

3.5.2 Odpolední hra I. – Obstarání jídla

Cíl: Posílen postřeh, posílena správná úvaha v obtížné situaci, dítě je donuceno reagovat rychle a zlepšuje si fyzickou zdatnost. Děti se umí domluvit a zvolit taktiku.

Čas: 120 minut

Pomůcky: Velké množství kousků čtyř druhů papírků – noviny, žluté, oranžové, fialové papírky, krepové papíry, tři sáčky.

Místo: Les

Motivace: Ve státech se již orientujeme. Abychom mohli pašovat alkohol, musíme mít nejprve vybavení a jídlo, se kterým se dostaneme skrz hory přes hranice. Potraviny si musíme opatřit. A jak jinak než výměnou. V této době fungovalo všechno na principu výměny. Jen ten, kdo bude mít dostatek potravin, bude moci pašovat alkohol přes hranice.

Samotná činnost: V lese nalezneme čtyři stanoviště – voda, brambory, ovoce, maso. Každé stanoviště je u jednoho stromu, kolem něj je vytvořen kruh z krepového papíru (poloměr cca 1 metr) a sedí v něm jeden z vedoucích. Zde se můžou potraviny měnit. Vodu máme všichni zadarmo – první stanoviště, na druhém stanovišti nám vymění vodu za brambory, na třetím brambory za ovoce, na čtvrtém ovoce za maso. Každá surovina má určitou hodnotu – voda 1 bod, brambory 5 bodů, ovoce 10 bodů, maso 15 bodů. Skupinka sbírá suroviny dle taktiky a uvážení. Mezi stanovišti se však vyskytují záškodníci, kteří suroviny zabavují. Dotkne-li se vás označená osoba, odevzdáte papírek. Zakázáno je přenášet více papírků zároveň. Papírky se nesmí předávat.

Hodnocení: Spočítají se papírky podle bodové škály a družina s nejvyšším počtem bodů vyhrává.

Úskalí: Zvýšená pozornost – možnost úrazu v zápalu hry.

Varianta za nepříznivého počasí: Děti dostanou ešus, nenamletou mouku a mají za úkol připravit placky a čaj. Suroviny do těchto výrobků si mohou nasbírat v okolí fary. Vedoucí dohlíží na práci dětí a volbu surovin. Předložené výtvary pak porota ochutnává a hodnotí.

3.5.3 Odpolední hra II. – Pašování alkoholu

Cíl: Děti se umí vzájemně zkoordinovat, zlepšená komunikace, tolerance vůči nedostatkům druhého, zlepšená hrubá i jemná motorika.

Čas: 90 minut

Pomůcky: 15 tvrdých papírů A4, tři hrníčky, skleněnky, tři svíčky a sirky, lavička

Místo: Sklep na faře, vybetonovaný svah vedle fary

Motivace: Znalosti i potraviny již máme a nyní nás čeká omílané pašování alkoholu. Hlavním výdělkem na Divokém západě byl tedy alkohol. A bylo potřeba ho dostat za hranice. Před sebou máme alkohol, který se pro lepší přepravu změnil do podoby skleněných kuliček.

Samotná činnost: Ve skupince máme rozdělené funkce – sběrač, který dostane svíčku a tři zápalky, hledá ve sklepe kuličky, které předává tzv. spojce, ta odnáší alkohol zbytku skupiny stojící na svahu. Tato skupinka bude pouštět alkohol dolů ze svahu do hrníčků vyrobenými járkou z tvrdého papíru. Hrnky jsou položeny na lavičce. Děti z papírů skládají járek, kterým kulička putuje a to tak, že první v zástupu se přesunuje hned po projetí kuličky jeho papírem na konec zástupu. Kulička by se během přepravy neměla téměř zastavit a ani se vrátit. Pak ji zabaví vedoucí. Na toto dodržení pravidel dohlíží vždy jeden vedoucí u jedné skupinky, střídáme vedoucí po třiceti minutách, aby vše proběhlo spravedlivě.

Hodnocení: Vítězové propašovali nejvíce alkoholu.

Úskalí: Musíme si dát pozor na fair play, což není u této hry jednoduché. Hlídači u skupinek si při přepravě dopředu dohodnou stejná pravidla, např. povolí určitý počet zastavení kuličky, než ji vezmou.

Varianta za nepříznivého počasí: Hra se odehraje v dlouhé široké chodbě v budově.

Večerní program připravuje poslední skupinka.

3.6 Pátek: Objevení Ameriky

Změna dne: Po obědě následuje krátký výlet do Tovačova. V Tovačově se také odehraje odpolední hra II. Varianta za nepříznivého počasí: Uspořádáme celodenní miniturnaje

v piškvorkách, stolním fotbale, páce, či v tom, co nás napadne. Večerní program mají na starost tentokrát vedoucí.

3.6.1 Dopolnední hra - Šátky

Cíl: Děti umí zareagovat rychle na nenadálou situaci, jsou odvážnější, umí se domluvit s jinými skupinkami na taktice, zlepšen je i postřeh.

Čas: 100 minut

Pomůcky: Každá skupinka deset šátků stejné barvy, krepový papír na označení území.

Místo: Les

Motivace: Státy Španělsko a Portugalsko vedly od samého počátku souboje v objevování a dobývání nových území. My si teď představíme, že jsme také lodě těchto velmocí. Každá loď si s sebou na plavby musela brát dostatek zásob. Tyto zásoby představují naše šátky. Země se předbíhaly a snažily se odstranit z cesty své soupeře. Ohrozit plavbu mohly samozřejmě i ukradením zásob. Který z týmů bude mít po konci hry zásob nejvíce, bude se moci vydat na další nebezpečné plavby.

Samotná činnost: Každá skupinka si zvolí místo, kde bude mít svoji loď – kruh o průměru šest až sedm metrů. Doprostřed položí své zásoby – šátky. Úkolem každého týmu je ukrást ostatním družinám co nejvíce zásob. Nikdo neví, kdy nastane konec hry. Kolem kruhu si dle uvážení skupinka rozmístí obránce, kteří své zásoby brání tím způsobem, že se osoby běžící do kruhu dotknou. Tím ji pošlou přes palubu loď do vody. Zachrání je až plovací kruh, který představuje strom. Ten má každá skupina vzdálený asi padesát metrů od svého kruhu a musí se u něj po každém dotyku soupeře dobít. V lodích jsou členové ostatních družin chráněni. Jakmile proniknou do lodi, zmocní se zásoby a utíkají s ní ve zdvižené ruce do své lodi. Tohoto člena s ukradenou zásobou nad hlavou už nikdo nechytá.³⁵

Hodnocení: Ten, v jehož domečku se po ukončení hry nachází nejvíce šátků, vyhrává.

Úskalí: Vedoucí si opět hlídají čestnost, kontrolují, zda se děti odcházejí dobíjet k dobíjecímu stromu.

³⁵ Srov. ZAPLETAL, Miloš. *Hry na hřišti a v tělocvičně*. Vyd. 1. Praha: Olympia, 1987. s. 62.

3.6.2 Krátký výlet

Krátký výlet do nedalekého Tovačova nám zpestří páteční odpoledne. V Tovačově absolvujeme prohlídku zajímavého zámku, prohlédneme si široké okolí z vysoké věže. Odpolední hra se odehrává v Tovačově.

3.6.3 Odpolední hra II. – Výměna předmětů

Cíl: Děti ovládají komunikaci s dospělými osobami, umí si rozdělit práci ve skupině, přijímají odmítnutí.

Čas: 60 minut

Pomůcky: Pro každou skupinu jednu stejnou malou drobnost

Místo: Tovačov

Motivace: S objevováním nových ostrovů, poloostrovů a kontinentů, docházelo také k výměně a prodeji materiálů a věcí, které zemi chyběly za ty, kterých měla dostatek. Stejně tak budeme hledat a vyměňovat předměty a materiály, které nám chybí a obchodovat s těmi, kterých máme dostatek.

Samotná činnost: Děti dostanou např. jehlu a obejdou jednotlivé domy v Tovačově. V každém domě slušně žádají o výměnu věci za něco cennějšího či originálnějšího.³⁶

Hodnocení: Hodnotíme hlavně originalitu, v druhé řadě pak cenu vyměněného předmětu.

Úskalí: Pro jistotu chodí s dětmi jejich rodový vedoucí, který slouží jako dozor.

Večerní program zajišťují vedoucí. Již před táborem se dvojice vedoucích domluví na třech různých kostýmech (dvojice z pohádek a večerníčků – Pat a Mat, Jeníček a Mařenka atd.). Večer uvádí dva z řad vedoucích jako StarDance s podtitulem Když staříci tančí. Převlečené dvojice vplují na parket, odtančí polku na hudbu. Děti hádají, které dvojice vedoucí znázorňují. Po převlečení do druhých masek předstupují opět vedoucí před děti a tentokrát tančí valčík. Děti mají možnost znovu hádat, kdo je kdo. Totéž následuje ve třetím kole – tančí se na disco. V pauze mezi tanci děti hlasují, který pár tančil nejlépe. Zároveň hodnotí, která maska byla nejlepší. Večer bude zakončen veselou písničkou, při které si mohou všichni zatančit. V závěru vyhlásíme vítěze.

³⁶ Srov. HRKAL, J., HANUŠ, R. *Zlatý fond her*. Vyd. 4. Praha: Portál, 2007. s. 81. ISBN 978-80-7367-265-2.

3.7 Sobota: Průlet časovými pásmy

Během tábora se děti dozvěděly mnoho nových informací a naučily se spoustu věcí, které neznaly. A je potřeba tyto dovednosti zhodnotit a ukázat doktoru Flamelovi v posledním herním dni, zvláště když je závěrečná hra hodnocena dvojnásobným počtem minut. Ke konci tábora obvykle zůstávají skupinky v pořadí těsně za sebou s minimálním bodovým rozdílem. A proto bývá závěrečná hra často rozhodujícím momentem.

Den probíhá klasicky. Skupinky i s rodovými vedoucími dostávají místo dopolední hry mapy a vydávají se postupně do terénu, a to za každého počasí. Cesta je zaznačena. Děti obcházejí stanoviště, na nichž plní různé úkoly. Cílem je dorazit do tábora co nejrychleji a umístit se co nejlépe v různých disciplínách na stanovištích. A jaké úkoly děti plní na stanovištích?

- Pravěk – nejprve dorazí ke stanovišti, kde je čeká týmová práce.

Cíl: Děti dokážou spolupracovat, umí vybrat vhodný typ pochodně či louče, zvládají manuální práci.

Místo: Les, poblíž může být i louka

Motivace: Motivace je napsaná na papíře a zavěšená na stromě. Víte, děti, jak pravěcí lidé přišli k ohni? Když byla bouřka, zasáhl blesk strom a ten začal hořet. Ovšem tento oheň bylo potřeba donést do svých jeskyní, které byly nejednou vzdáleny na kilometry od hořícího stromu. K tomuto účelu si vytvářeli louče nebo pochodně. Vaším úkolem je tuto louč či pochodeň také vytvořit a donést do tábora, kde ji pak společně zapálíme. Musí vydržet hořet co nejdéle a dostanete pouze pět zápalek.

Samotná činnost: Děti se dohodnou a nasbírají suroviny na louč, kterou vytvoří na stanovišti. Po zbytek cesty nesmí přikládat na louč další suroviny a ani ji nijak vylepšovat.

Hodnocení: Skupinka, které louč dohoří jako poslední, vyhrává.

Úskalí: Je dost pravděpodobné, že děti budou od smůly, neboť ta vydrží dlouho hořet.

- Egypt – šifrovat již děti zkoušely, zde je čeká šifra jiného typu.

Cíl: Děti umí logičtěji uvažovat, umí přemýšlet o řešení kolektivně, zlepšují si vizuální paměť.

Pomůcky: Papíry s natištěnými šiframi, propisky či tužky

Místo: Kdekoliv

Motivace: Motivace je napsaná na papíře a zavěšená na stromě. Pamatujete si, jak jste obdržely dopis od posla a musely jste se postupně naučit hieroglyfy? Často docházelo k tomu, že mezi sebou potřebovali tajně komunikovat Kleopatřini sluhové. A kdyby na tyto texty narazil nějaký špeh, znamenalo by to jistou smrt. Proto si sluhové začali psát tajným písmem, které zajišťovalo bezpečnost informací. Zkuste vyluštit, co si mezi sebou poslali právě dva nejbližší sluhové, kteří o svou paní oddaně pečovali.

Samotná činnost: Děti obdrží papír se šifrou³⁷. Mají přesně zapsat, co si sluhové šeptají za zády své královny.

Hodnocení: Měříme čas a také přičítáme jednu minutu za špatné písmeno.

Úskalí: Během tábora by děti měly přijít do kontaktu s Morseovou abecedou.

- Středověk – zde se ukáže zdatnost rytířů.

Cíl: Děti jsou zručnější, umí reagovat na nenadálou situaci, dokážou spolupracovat.

Pomůcky: Osm obdélníků z krabic s rozměry 20x30 centimetrů, stopky, jeden herní vedoucí.

Místo: Les

Motivace: Středověcí rytíři si museli umět poradit s náročnými úkoly. Jedním z nich bylo projít území za pomoci dřevěných prken. Nikdo se nesměl dotknout nohou ani jinou částí těla země. Vše záleželo na spolupráci a hbitosti rytířů.

Samotná činnost: Dětem vyznačíme start a cíl (vzdálenost cca dvacet metrů). Dětem rozdáme kartony z papírových krabic, na jednoho se ale nedostane. Úkolem je přejít území mezi startem a cílem, aniž by se někdo dotkl země. Všichni členové skupinky stojí za startem a hra končí, když poslední člen skupinky překročí cílovou čáru a v poli se nenachází žádná podložka.

Hodnocení: Hodnotíme čas, během kterého skupinka zdolá nebezpečné území. Za dotyk přičítáme deset sekund.

Úskalí: Herní vedoucí musí svižně běhat kolem soutěžící skupinky a pečlivě hlídat dotyky.³⁸

- Divoký západ – kolik perel se nám podaří získat zpět?

³⁷ Viz Příloha 9

³⁸ Srov. NEUMAN, J. *Dobrodružné hry a cvičení v přírodě*. Vydání první. Praha: Portál 1998. s. 168. ISBN 80-7178-218-1.

Cíl: Děti zlepšují postřeh, získávají více odvahy a sebevědomí, nebojí se riskovat pro tým.

Pomůcky: Krepový papír (celý balíček), korálky různých barev a velikostí, jeden herní vedoucí.

Místo: Les, popř. louka

Motivace: Všichni víme, že na Divokém západě se hodně kradlo. Před pár dny jste dojeli z Karibiku a dovezli si velké množství vzácných a drahých perel. Než jste je ale stihli prodat, vloupal se k vám v noci známý lupič Kraken, který vás o drahocenné perly obral. Nyní jste ho objevili ve svém úkrytu – perly si však pozorně střeží. Vy ovšem chcete své perly dostat zpět.

Samotná činnost: Vyznačíme kruh o poloměru cca tři metry. Do kruhu naházíme korálky – více bodově ohodnocené blíže středu. Uprostřed sedí Kraken (jeden z vedoucích), který drží smotaný krepový papír. Děti stojí vně kruhu a pořádají výpady do kruhu pro korálky. Každá skupina má pět minut na nasbírání co nejvíce korálků s co nejvyšší hodnotou. Kraken však hlídá své území a zasáhne-li někoho z dětí při výpadu do kruhu, pak se tato osoba dále hry neúčastní, vrací korálky z dlaně zpět do kruhu a smí jen povzbuzovat. Hodnota korálků – nejmenší černé = 7 bodů, malé modré = 5 bodů, větší žluté = 3 body, největší červené = 1 bod.

Hodnocení: Sečteme body za korálky. Skupinka s nejvyšším počtem bodů vítězí.

Úskalí: O zásahu rozhoduje Kraken spolu s vedoucím skupinky – může dojít ke sporu. Dále dávat pozor na zranění a přílišnou zapálenost Krakena i dětí.

- Objevení Ameriky – dobrou paměť by měl mít každý dobrý mořeplavec.

Cíl: Rozvoj rychlé reakce, pozornosti, paměti.

Pomůcky: Kartičky s čísly 1-30, provaz (patnáct metrů), zásobovač.

Místo: Les nebo louka.

Motivace: Při objevování nových zemí si mořeplavci museli pamatovat, kde je našli. Tak i vy si nyní musíte své ostrovy zapamatovat a najít je.

Samotná činnost: Připravíme si kartičky s čísly 1-30 a kruh o průměru cca šest metrů, který ohraničíme lanem. Do kruhu rozložíme kartičky s čísly nahoru tak, aby čísla nebyla vedle sebe. Každý člen skupinky pak musí najít čísla od 1 po 30 a vždy na dané číslo musí ukázat přesně prstem. Zároveň se stopuje čas od prvního hledajícího člena do doby, kdy ukáže

na číslo 30 poslední člen. Navíc děti mohou stát kolem kruhu a zapamatovávat si čísla či radit tomu, který právě čísla hledá.

Hodnocení: Na tomto stanovišti vítězí skupina s nejkratším časem.

Pro děti je připraven pozdní oběd, následuje odpočinek, který je delší než obvykle. Herní vedoucí vyhodnocují závěrečnou hru i celkové pořadí.

Večeře probíhá ve slavnostním duchu – kuchyň připraví několik druhů pizzy. Následuje poděkování doktora Flamela, který si od dětí vybere kódy ze všech časových období, zapíše je do notebooku a ujistí děti, že teď už stroj bude fungovat. Pokračuje se vyhlášením prvního, druhého a třetího místa podle počtu minut. Dětem udělí doktor Flamel ceny – čokolády, bonbóny, lízátko, reklamní drobnosti, apod. K tomu doktor Flamel všechny ocení diplomem a každý účastník tábora dostane malé kapesní hodinky ze sádry. Následuje poděkování dětí vedoucím. Večer pokračuje diskotékou. Dětem pustíme rychlé i pomalé písničky, na které si všichni společně zatančíme. Večerka je posunuta na pozdější dobu.

3.8 Neděle: Odjezd z Charvát

V den odjezdu rozcvičku vynecháme. Po snídani odcházíme s dětmi na mši svatou. Před obědem stihneme zabalit všechny naše věci. Po obědě dětem rozdáme dotazníky³⁹ a poprosíme o jejich vyplnění.

Abychom po sobě co nejrychleji uklidili, úkoly rozdělíme dětem pod dohledem vedoucích. Proběhne společné fotografování. Část vedoucích zůstává v Charvátch. Zavazadla uložíme do přistavené dodávky, která spěšně odjede směr Staré Město. Po rozloučení odcházíme na vlak do Blatce. Stejně jako při příjezdu děti dbají pokynů vedoucích.

Po příjezdu do Starého Města děti odevzdáme zpět do rukou rodičů spolu s jejich doklady i zavazadly a na půl roku se rozloučíme.

³⁹ Viz Příloha 10

ZÁVĚR

Cílem tohoto bakalářského projektu bylo vytvoření návrhu celého tábora včetně hlavní etapové hry na rok 2011. Současně popisujeme přípravy letního tábora pro děti II. stupně ve farnosti Staré Město. Projekt se skládá ze tří kapitol.

Nejprve jsme analyzovali možnosti využití volného času v organizacích Starého Města. Konkrétněji jsme se zaměřili na nabídku v letních měsících.

Druhá kapitola je věnována přípravě tábora. Zabýváme se kroky, které po organizační i finanční stránce předchází realizaci pobytu.

V poslední kapitole předkládáme rozpracovaný plán etapové hry den po dni. Vybrané celotáborové téma se zabývá putováním do minulosti za pomoci stroje času. Jedná se o poměrně známý námět, který se však doposud na tomto táboře neobjevil. Toto téma se často vyskytovalo i v kolonce návrhu celotáborového motivu v dotaznících z minulého roku, které děti vyplňovaly. Velkou výhodou představuje variabilní zaměňování jednotlivých etap dle počasí a únavy dětí. Díky této výhodě může posloužit i jiným organizacím. Tento návrh bude použit o prázdninách roku 2011.

BIBLIOGRAFIE

Literatura

POLÁČEK, P. a kol. *Hlavní vedoucí dětských táborů*. Praha: ČASPV 2007. 34 s. ISBN 80-86586-19-7.

BEROUŠEK, P. *Rádce provozovatele a vedoucího dětského tábora*. Praha: Sondy, 1999. 64 s.

HARMACH, J. a kol. *Tábory a jiné zotavovací akce*. Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT ČR, 2004. 136 s. ISBN 80-86033-93-7.

HÁJEK, B; HOFBAUER, B; PÁVKOVÁ, J. *Pedagogika volného času*. Praha: Univerzita Karlova v Praze - Pedagogická fakulta, 2003. 105 s. ISBN 80-7290-128-1.

ZAPLETAL, M. *Encyklopedie her: 1000 her v tělocvičně, na hřišti, na louce, ve městě, v terénu, v místnosti*. Vydání 1. Praha: Olympia, 1973. 243 s.

MAZAL, F. *Hry a hraní z pohledu ŠVP*. Vyd. 1. Olomouc: Hanex, 2007. 394 s. ISBN 978-80-85783-77-3.

CHOUR, J. *Receptář her: náměty a návody pro vedení dětí a mládeže*. Vydání 1. Praha: Portál 2000. 168 s. ISBN 80-7178-388-9.

NEUMAN, J. *Dobrodružné hry a cvičení v přírodě*. Vydání první. Praha: Portál 1998. 325 s. ISBN 80-7178-218-1.

KAPLAN, A., BARTŮNEK, D., NEUMAN, J. *Skáče, běháme a hrajeme si na hřišti i pod střechou*. Vyd. 1. Praha, Portál 2003. 152 s. ISBN 80-7178-785-X.

ZAPLETAL, M. *Hry na hřišti a v tělocvičně*. Vyd. 1. Praha: Olympia, 1987. 503 s.

HRKAL, J., HANUŠ, R. *Zlatý fond her*. Vyd. 4. Praha: Portál, 2007. 165 s. ISBN 978-80-7367-265-2.

Internetové zdroje

Staré Město: Zlínský kraj [online]. 2007 [cit. 2011-03-02]. Dostupné z WWW: <www.staremesto.uh.cz>.

LOPATA, Stanislav. *Informační centrum Uherské Hradiště* [online]. 8. 4. 2004 [cit. 2011-03-02]. Dostupné z WWW: <www.hradiste.cz>.

Klubko středisko volného času Staré Město [online]. 2007, datum poslední aktualizace této stránky: 12/10/2009 15:05:00 [cit. 2011-01-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.klubkosm.cz/>>.

Obec Charváty [online]. 2008 [cit. 2011-01-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.charvaty.cz>>.

KULŠTRUNKOVÁ, Adéla. *Hnutí Brontosaurus* [online]. 2009 [cit. 2011-01-25]. Dostupné z WWW: <<http://vzdelavani.brontosaurus.cz/>>.

Občanské sdružení Sarkander [online]. 2007 [cit. 2011-01-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.ado.cz/sarkander>>.

Další zdroje

Rozhovor s Ivanou Talašovou proveden dne 14. 2. 2011 ve Starém Městě u Uherského Hradiště.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 – Jídelníček Charváty 2011

Příloha 2 – Propagační materiál

Příloha 3 – Přihláška na tábor ve farnosti Staré Město 2011

Příloha 4 – Informační dopis

Příloha 5 – Mapa místa odjezdu

Příloha 6 – Potvrzení o bezinfekčnosti

Příloha 7 – Táborová pravidla

Příloha 8 – Šifra - Egypt

Příloha 9 – Šifra na závěrečnou hru

Příloha 10 – Dotazník pro děti

Příloha 1

Jídelníček Charváty 2011

Den	Snídaně	Svačina	Oběd	Svačina	Večeře
Ne 1.8.	----	----	----	----	Chléb, máslo, sýr, rajče, čaj
Po 2.8.	Buchty, kakao	Ovoce	Čočková polévka, Rizoto s masem a zeleninou, sýr, okurkový salát	Rohlík s máslem, rajče	Salám v těstíčku, šťouchané brambory
Út 3.8.	Paštiková pomazánka, rohlík, čaj	Buchty	Zeleninová polévka, Kynutý knedlík s ovocem, sypaný mákem, strouhankou, máslo	Mrkev okurka	Špagety s masovou směsí, strouhaný sýr, šťáva
St 4.8.	Marmeláda, máslo, chléb, kakao	Balíček	Vaječná omeleta s chlebem a okurkem, pití, oplatek	Česneková pomazánka s chlebem	Bramborový guláš
Čt 5.8.	Rybí pomazánka, rohlík, čaj	Rohlík s jogurtem	Fazolová polévka s párkem, sekaná, zelí, knedlík, šťáva	Palačinka s marmeládou	Těstovinový salát s jogurtem
Pá 6.8.	Pomazánka se sýrem, rohlík, kakao	Ovoce	Česneková polévka, francouzské brambory, zelný salát s paprikou, šťáva	Balíček	Nudle s mákem
So 7.8.	Salámová pomazánka s vajíčkem chléb, čaj	Pudink	Bramborová polévka, segedínský guláš	Ovoce	Pizza
Ne 8.8.	Marmeláda, máslo, vánočka, Čaj / kakao	--- (Kostel)	Kvěťáková polévka, masové kostky na žampionech, dušená rýže, šťáva	---	---

Vypracovala: Ivana Talašová
Ve Starém Městě 20. 2. 2011
Schválil:

Farnost Staré Město Vás zve na křesťanský tábor

Stroj času

Určeno pro děti 10 - 15 let

Termín: 1. 8. 2011 - 8. 8. 2011

Místo: Charváty (poblíž Dubu nad Moravou)

Cena: 1500 Kč

Přihlášky posílejte na adresu:

Radim Zapletal
Svatováclavská 903
686 01 Uherské Hradiště

email: zapletal.rad@email.cz
tel.: 736 114 038

Příloha 3

Přihláška na tábor farnosti Staré Město 2011

Zveme všechny děti, a to nejen z farnosti Staré Město, které navštěvují 5. - 9. třídu ZŠ, na letní tábor, který proběhne ve dnech 1. – 8. srpna 2011 v malé vesnici u Olomouce - Charváty. Cena tohoto tábora je 1 500,- Kč. Tábor je pořádán pod záštitou farnosti Staré Město.

Pokud budete mít zájem, dejte nám vědět do konce června 2011 přiloženou přihláškou, kterou zašlete na níže uvedenou adresu (tímto Vás chci poprosit, abyste přihlášku poslali opravdu nejpozději do konce června. Je to důležité pro organizování tábora). Na tuto adresu se lze také obrátit s případnými dotazy. Další podrobnější informace dodáme na základě přihlášek. Požádáte-li o přihlášku e-mailem, rád Vám ji pošlu a můžete ji vyplnit v počítači + poslat zpět.

Za realizační tým tábora hlavní vedoucí

Mgr. Radim Zapletal

Svatováclavská 903, Uherské Hradiště 686 01

mobilní telefon: 608 100 439

e-mail: zaplos@email.cz

Letní tábor farnosti Staré Město pro 5. - 9. třídu, Charváty		
Jméno a příjmení dítěte:	Dat.nar. dítěte:	* Věk:
Jméno a příjmení otce:	Tel. do zaměstnání:	
Jméno a příjmení matky:	Tel. do zaměstnání:	
Adresa bydliště včetně PSČ:	Tel. domů:	

Jméno a kód zdravotní pojišťovny: Případné zdravotní problémy, používané léky, atp.:		
Kontaktní adresa v době pobytu (není-li shodná s adresou bydliště):		Telefon:
☐ Potřebuji potvrzení pro zaměstnavatele	Plavec: ANO - NE	Třída ZŠ (nyní):
☐ Potřebuji vystavit fakturu pro zaměstnavatele (uveďte název organizace, adresu a IČO):		
Podpisy rodičů:		

* Uveďte prosím věk dítěte v době tábora Staré Město 2010

Příloha 4

Informační dopis

Podrobné informace o táboře:

1. MÍSTO: Letošní tábor proběhne na farním domě v obci Charváty poblíž Dubu nad Moravou (2 km) nebo Olomouce (10 km). Adresa je: Letní tábor Staré Město, Římskokatolická farnost Charváty, Charváty 20, 783 75. Kluci a holky budou spát odděleně v jim přidělených pokojích. V budově je dostatečný počet WC a koupelen. K dispozici je travnaté fotbalové hřiště.

2. CENA: 1 500,- Kč pro jednoho účastníka. Peníze uhradíte poštovní složenkou na níže uvedenou adresu nebo nejlépe na účet u Komerční banky, číslo 27-8899030297/0100. Nezapomeňte uvést jako variabilní symbol datum narození účastníka tábora, aby bylo možné identifikovat plátce. Na požádání Vám mohu také vystavit a zaslat příjmový doklad. Prosím o zaplacení peněz do 10. července 2010.

Pokud by pro Vás bylo obtížné (především pokud posíláte na tábor více dětí) zaslat jednorázově celou částku, je možné dle individuální domluvy rozložit platbu na více částí.

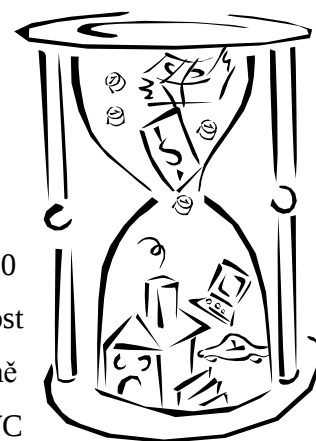
3. TÉMA: Tématem tábora bude celotáborová hra STROJ ČASU, která nás zavede na různá místa v různých dobách (Pravěk, objevování Ameriky,...)

4. VEDOUCÍ: Na osmidenní pobyt, různá dobrodružství, mnoho zážitků a především na setkání s Tebou se těší tým vedoucích ve složení: Radim Zapletal (hlavní vedoucí), Maruška Bučková, Ivana Talašová (kuchyň), Petr Zapletal, Václav Pícha (hry), Petra Popelková (zdravotník), Tomáš Travenec, Lucka Vojtková, Zuzana Milisová, Veronika Vránová.

5. SRAZ: před odjezdem je v pondělí 1. 8. 2011 na vlakovém nádraží ve St. Městě v 12:45 hodin - odtud odjezd vlakem směr Olomouc (R 704 Galán). Vlak odjíždí v 13:12 hodin. Očekávaný příjezd kolem 16. hod do Blatce, odtud pěšky cca 1 km do Charvát.

6. NÁVRAT je v neděli 8. 8. 2011 v 14:50 hodin na vlakové nádraží ve St. Městě. Pojedeme vlakem z Blatce v 13:16 hod, pak z Olomouce v 13:56 R 709.

!!! Pokud by někdo měl problém dopravit se do Starého Města na odjezd či případně pak dopravit se zase zpět domů, prosím, aby mě kontaktoval na tel: 736 114 038.

7. VZÍT S SEBOU:

- běžné letní oblečení na 8 dnů pro slunné i deštivé dny (dostatečné množství triček, tepláky, mikinu nebo svetr, bermudy, bundu - nejlépe alespoň trochu větru nebo dešti odolnou šustákovou bundu nebo větrovku, ponožky, spodní prádlo), spacák (karimatka není nutná, děti budou spát na postelích)
- potřeby osobní hygieny (kartáček, zubní pasta, hřeben, ručník, kapesníky), REPELENT, opalovací krém s UV filtrem, sluneční brýle, čepici nebo jinou pokrývku hlavy
- turistické boty, sportovní boty (tedy min. 2 boty - tímto prosím rodiče, aby dětem zkontrolovali obuv!!), přezůvky a tzv. žabky (doporučujeme z hygienického hlediska nazouváky pro sprchování, zamezíme tak případným onemocnění nohou!!!)
- šátek, plavky, pláštěnku, batůžek (na svačinu a pláštěnku), baterku, zápisník a tužku, pero, pastelky, šití
- je možno si vzít i hudební nástroj
- své léky - pokud nějaké užívá (při odjezdu se rodiče domluví se zdravotníkem), průkazku zdravotní pojišťovny a kopii či originál očkovacího průkazu (po táboře bude vráceno)
- průkazku na slevu jízdného - děti od dovršených 10 let prokazují svůj věk v dopravních prostředcích jakýmkoli platným průkazem dítěte, který obsahuje fotografii, jméno a rodné číslo nebo datum narození
- kdo má, může si s sebou vzít karty, kostky a jiné menší hry

8. NEBRAT S SEBOU

- vlastní zásoby potravin, především sladkosti a lahůdky - děti se pak tohoto přejídají a nejí obědy a večeře
- rádia, MP3 nebo MP4 přehrávače, přenosné televize, mobily, digitální hry apod.
- za případné poškození či ztrátu neručíme!!!
- větší obnosy peněz - kapesné ve výši 400 Kč stačí.

9. TELEFON

- v době pobytu můžete volat v případě nutnosti na můj mobil 736 114 038.

10. DOPISY

- rodiče, kamarádi a jiní příbuzní mohou v době pobytu poslat dopis na adresu:

Letní tábor Staré Město, Římskokatolická farnost Charváty, Charváty 20, 783 75

11. PROSBA

Touto cestou chci požádat rodiče, aby za svými dětmi v době tábora zbytečně nejezdili, neboť se tím narušuje program dne.

Opět Vás prosíme, abyste na sraz přinesli nějakou upečenou buchtu. Jakákoli zelenina a ovoce z Vašich zahrádek (obzvláště brambory) by nám také přišla vhod. Vše je ale samozřejmě dobrovolné, záleží to na Vás.

12. UPOZORNĚNÍ

Jedeme do oblasti, kde se jako i v jiných oblastech ČR vyskytují komáři a klíšťata (upozorňujeme především na komáry v lese), proto doporučujeme, aby děti jako prevenci proti klíšťatům 14 dní před táborem užívaly vitamin B-komplex a případně aby si jej také vzaly s sebou. S tím souvisí také prosba, aby si URČITĚ vzaly účinný repelent proti klíšťatům, komárům a dalšímu hmyzu, na který nejsou alergičtí.

13. ODVOZ BATOŽIN

Jako každý rok i letos vám odvezeme batohy o den dříve do Charvát ze Starého Města. Podrobnosti dodáme těsně před odjezdem.

Za organizátory tábora

Mgr. Radim Zapletal

Svatováclavská 903

686 01 Uherské Hradiště

tel.: 736 114 038

e-mail: zapletal.rad@email.cz

PS: Pár užitečných informací na závěr:

- teplé vody na sprchování bude dost pro všechny
- v neděli budeme na mši sv. v Charváttech nebo v Dubu nad Moravou
- výlety: středa 4.8. Olomouc (prohlídka města, katedrála sv. Václava a další památky, aquapark),
pátek 6.8. Tovačov, pěší výlet
- lékař k dispozici v Olomouci, nemocnice tamtéž
- plavání – v aquaparku, v přírodě ne, je možné, že aquapark navštívíme vícekrát

Příloha 5

Mapa místa odjezdu

Příloha 6

Potvrzení o bezinfekčnosti

Jméno a příjmení:

Rodné číslo:/.....

Bydliště: PSČ

Potvrzuji, že jmenovaný/á/ je tělesně a duševně způsobilý/á/ k práci vedoucího – asistenta na letním dětském táboře.

V dne 2011

razítko a podpis lékaře

Příloha 7

Táborový řád

1. Na táboře se chovej tak, abys byl všem prospěšný. Neohrožuj zdraví a život svůj, ani svých spolutáborníků.
2. Bez souhlasu vedoucího nikdo neopouští areál tábora.
3. Bez dovolení vedoucího je přísně zakázána jakákoliv manipulace se zápalkami a ohněm.
4. Každý zachovává kázeň, poslušnost, a to na první výzvu, udržuje v pořádku a čistotě své věci i věci společné. Dbá o svůj zevnějšek i o své nitro. Náradí, náčiní a potřeby vracej na místo. Došlo-li k poškození nějaké věci, ohlas to vedoucímu. Odpadky ukládej na příslušná místa. Dbej, aby v okolí tábora nebyly odpadky, papírky od bonbonů apod. Každý nepořádek uklid'!
5. Táborníci se řídí pokyny hlavního vedoucího, ostatních vedoucích i kuchařek, a to bez reptání.
6. Denní program začíná budíčkem. Co nejrychleji všichni nastupují na rozcvičku. Po rozcvičce se umyjí ve studené vodě. Všichni se ustrojí, vyčistí si zuby a učešou se. Pak následuje ranní modlitba, snídane a po ní si uklidí postel a okolí. Vyčistí si boty. Vykonají svoji službu dle rozpisu.
7. Ke svolávání táborníků se užívá zvonku. Táborníci jsou povinni bez další výzvy vedoucích dostavit se na místo dle programu dne.
8. Dopolední program začíná katechezí. Po katechezi následuje chvíle na oblečení. Na nástup před dopolední hrou přichází všichni již vhodně oblečení a obutí s ohledem k následujícímu programu. Totéž platí o nástupu před odpoledním programem.
9. Táborový úbor. Volí se podle činnosti a počasí. Úbor se volí také s ohledem na činnost, kterou táborníci vykonávají. Na práci a do lesa volíme pevnou obuv. K táborovému ohni se oblékej teple. Měň si pravidelně prádlo, znečištěné a upocené si vyper dle potřeby! Nenos obuv bez ponožek.
10. Po obědě je polední siesta. V této době se zachovává klid – odpočinek, vyjma služby v kuchyni. Po ní následuje osobní volno, ve kterém je možné hrát pohybové hry a sporty, odpočívat, spát, psát dopisy, kreslit, číst, prát si prádlo, opravovat oděv, hrát stolní hry, věnovat se svým zálibám apod. Je-li horko, nezdržují se táborníci na slunci, je nebezpečí úpalu!

11. Před každým jídlem, po použití záchodu a kdykoliv se zašpiníme, umyjeme si pečlivě ruce mýdlem. Večer se umyje každý pečlivě do půl těla a nohy vysoko nad kolena mýdlem nebo se vysprchujeme. Před spaním si vyčistíme zuby. Na spaní si každý svlékne všechno prádlo a obleče se do pyžama. Nikdo nesmí mít na sobě prádlo, ve kterém chodil ve dne!!! Vodu pijeme jen z várnice v jídelně a použitou sklenici po sobě opláchneme ve vodě.
12. Po večerce až do budíčku musí být ticho. Je zakázáno jakýmkoli způsobem rušit ostatní spolubydlící. Lůžko se neopouští bez závažného důvodu!
13. Jestliže během dne cítíš bolest v těle, nebo ti není dobře, cítíš se nemocen, máš nějaké zranění nebo zhmoždění, máš průjem apod., neboj se a nestyď, přihlas se u zdravotníka. Nech si ošetřit zranění, i když si myslíš, že to nic není. Máš-li klíště, okamžitě navštiv zdravotníka.
15. Do kuchyně, skladu, pokoje vedoucích, zdravotníka a na izolaci je táborníkům bez povolení vstup zakázán.
16. U sebe nepřechovávej jídlo, které se může zkazit. Pouze bonbony, sušenky, žvýkačky a ovoce či zeleninu.
17. Pokud přijdou do tábora neznámí lidé, nepouštěj je dovnitř a zavolej někoho z vedoucích.
18. Návrhy, nápady i stížnosti předlož svému vedoucímu, vedoucímu tábora, či napiš a pošli „poštou“.
19. Cenné věci a peníze si můžeš uschovat u hlavního vedoucího tábora. Používání mobilního telefonu během programu a po večerce je zakázáno. Opakované porušení = zabavení mobilu do konce tábora. Stejná pravidla platí také pro kapesní televizor nebo elektronické hry.

Heslo zní:

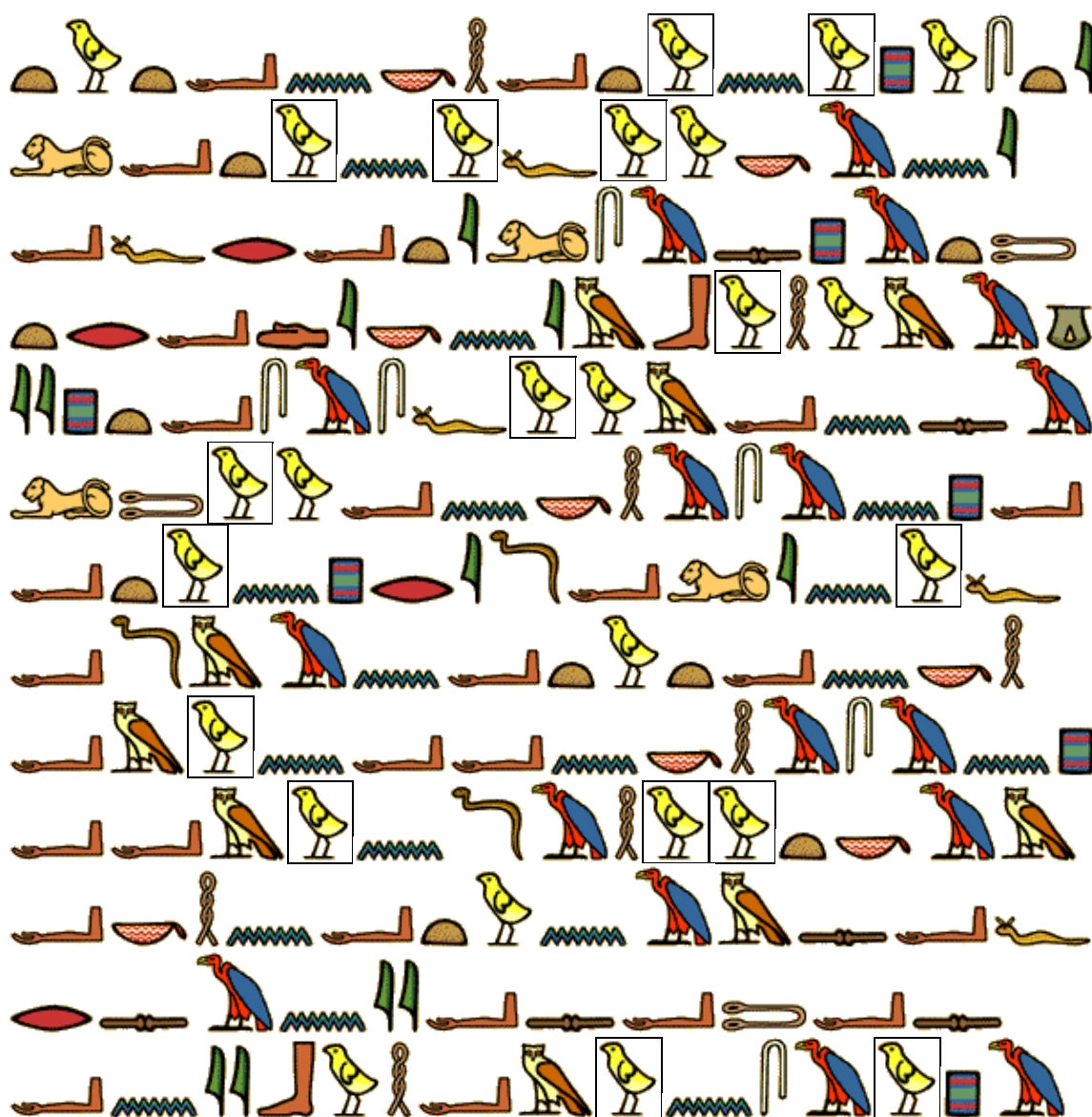
“Nemůžeš - pomůžeme ti, neumíš - naučíme tě, nechceš - nepotřebujeme tě!”

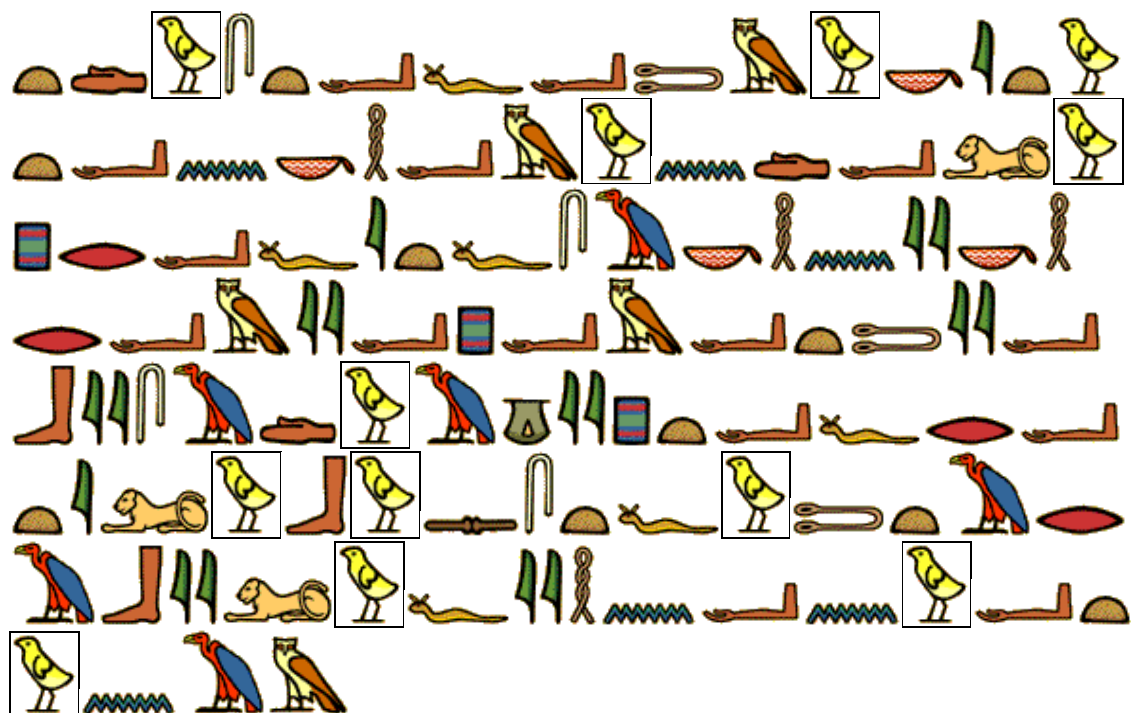
Příloha 8

Šifra - Egypt

Tutanchaton opustil Atonovo učení a vrátil se zpět k tradičním bohům Egypta. Se svou manželkou Anchesenpaaton přijali nová jména - Tutanchamon a Anchesenpaamon. Jeho otcem Achnatonem zavržený a zakázaný bůh Amon se opět dostává k moci. Tutanchamon dal opravit všechny chrámy a ostatní památky, aby se do Egypta vrátilo božstvo, které bylo vyhnáno Atonem.

Písmo hieroglyfy:

Abeceda:

A:	J:	S:
B:	K:	T:
C:	L:	U:
D:	M:	V:
E:	N:	Y:
G:	O:	Z:
H:	P:	
I:	R:	

Příloha 9

Šifra na závěrečný den

[illegible]

Drahý příteli, právě jsem přistihl faraóna, jak se koupe s Neisis v lázních. Co mám dělat? Mám to Kleopatře říct?

Příloha 10

Dotazník – Charváty 2011

Na konci tábora se cítím:

- a) unaven b) normálně c) svěží

Na táboře se mi:

- a) líbilo b) celkem líbilo c) moc nelíbilo d) vůbec nelíbilo

Jídlo mi zde:

- a) moc chutnalo b) docela ušlo c) nechutnalo

Nejlepší jídlo bylo:

Nejhorší jídlo bylo:

Téma celotáborové hry mě:

- a) velmi zaujalo b) docela zajímalo c) vůbec nezajímalo

Napiš tři nejlepší hry:

.....

Napiš tři nejhorší hry:

.....

Chvilky na duchovní téma byly:

- a) zajímavé b) celkem to ušlo c) nudné

Jako téma duchovních půlhodin bych si vybral:

a) život dalších svatých b) příběh ze současnosti c) jiné.....

Na táboře se mi nejvíce líbilo:

Na táboře se mi nejméně líbilo:

Jako rodového vedoucího bych příště chtěl:

.....

Jako celotáborové téma bych příště chtěl:

.....

Jiné připomínky:

.....

.....

.....